

Pri korak za obnovo Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu

Občni zbor čedajske KZ v Tipani

V Gorici hočejo povečati privlačnost slovenskih šol

V Novi Gorici vse več lačnih

Primorski dnevnik

SREDA, 23. MARCA 2011

št. 69 (20.084) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Kdo sme biti policaj?

MARTIN BRECELJ

Za razliko od svojih sosedov Ben Alija in Mubaraka se libijski diktator Gadafi pred ljudskimi vstajami, ki preobražajo velik del arabskega sveta, nikakor noče umakniti, ampak se skuša obdržati na oblasti z nasiljem. Proti svojim političnim nasprotnikom je sprožil krvavo vojno, z letalskim bombardiranjem vred. S tem pa je zagrešil zločine, pred katerimi mednarodna skupnost ni smela ostati križem rok. In dejansko je Varnostni svet ZN minuli četrtek odobril resolucijo, ki zahteva takojšnje premirje in popolno ustavitve nasilja.

A če so zločini in njihovi storilci v libijski krizi dokaj jasni, pa nastaja velika zmeda okrog vprašanja, kako jih ustaviti. Resolucija ZN je namreč dokaj ohlapna, saj dovoljuje »vse potrebne ukrepe« za prepoved letov nad Libijo in za zaščito civilnega prebivalstva, razen kopenskega vojaškega posredovanja, kar je mogoče zelo različno tolmačiti. Italijanska letala na tej osnovi npr. izvajajo le nadzor območja prepovedi letov, ameriška pa so tudi že bombardirala Gadafijev bunker v Tripoliju.

Še večja je zmeda okrog »policajev«, ki naj bi nastopili v imenu mednarodne skupnosti. Francija skuša od vsega začetka igrati vodilno vlogo, kar sproža trenja v zvezi Nato, EU in v ZN, kjer že tako ni pravega soglasja. Obstoječi model mirovnega oz. človekoljubnega posredovanja v imenu mednarodne skupnosti se je že večkrat izkazal za nezadostnega, nazadnje v Iraku in Afganistanu, v sedanjih libijski krizi pa bi lahko povsem odpovedal. Postavlja se vprašanje, kdo sploh sme biti mednarodni policaj.

LIBIJSKA KRIZA - Dogovor med ZDA, Francijo in Veliko Britanijo

Nato bo prevzel ključno vlogo v poveljniški strukturi

Medtem se nadaljujejo napadi na Gadafijeve sile - Padlo ameriško letalo

BRDO PRI KRANJU - Predsednik ruske vlade na obisku v Sloveniji

Putin in Pahor predvsem o gospodarskem sodelovanju

BRDO PRI KRANJU - Ruski premier Vladimir Putin je včeraj s številčno delegacijo prispel na dvodnevni obisk v Slovenijo. Na Brdu pri Kranju ga je z vojaškimi častmi sprejel premier Borut Pahor. Obisk ruskega premiera

v Sloveniji naj bi bil sicer predvsem gospodarsko obarvan. V tem okviru je bil včeraj podpisan sporazum o ustanovitvi skupnega podjetja Južni tok Slovenija, ob tem pa še pet sporazumov med državama, med drugim sporazum

med vladama o ustanovitvi in delovanju znanstveno-kulturnih centrov. Popoldne je Putina sprejel tudi predsednik republike Danilo Türk, nato pa še predsednik DZ Pavel Gantar.

Na 2. strani

WASHINGTON, PARIZ, TRIPOLI - Ameriški predsednik Barack Obama, francoski predsednik Nicolas Sarkozy in britanski premier David Cameron so se strinjali, da bi morala zveza Nato igrati ključno vlogo v poveljniški strukturi v vojaški operaciji proti režimu libijskega voditelja Moamerja Gadafija, so včeraj sporočili iz Bele hiše. Novico so potrdili tudi v Parizu in s tem omilili napetosti, ki so nastale okrog vprašanja poveljstva koalicije proti Gadafiju. Mednarodne sile so medtem tudi včeraj napadale sile libijskega voditelja in izgubile prvo letalo, Gadafijeve sile pa so nadaljevale napade na upornike.

Na 4. strani

V Trstu skupščina pristanišč zveze NAPA

Na 6. strani

Gospodarske pobude v Devinu-Nabrežini

Na 7. strani

Elisa navdušila Trst

Na 13. strani

V Gorici rastejo cene živilskih izdelkov

Na 14. strani

Skok rešil življenje tržiškemu delavcu

Na 15. strani

Dan Soče čaka še na določitev datuma

Na 16. strani

HRPELJE - Slavnostna akademija v Kulturnem domu

Zaključila so se praznovanja ob 30-letnici Odprte meje

HRPELJE - Nad praznovanji jubilejne 30-letnice Odprte meje je sinoči s slavnostno akademijo v Kulturnem domu v Hrpeljah, ki so se je udeležili številni predstavniki oblasti in krajevnih ter sosednjih občinskih uprav, padel zastor. Osrednji govornik je bil minister Boštjan Žekš, ki je napredno idejo ocenil kot čudež.

Ob tej priložnosti sta župana občin Hrpelje-Kozina in Dolina Zvonko Benčič-Midre in Fulvia Premolin izročila priznanja pobudnikoma Borisu Bernetiču in Edvinu Švabu, njuno napredno idejo pa razširila še na sosednjo, hrvaško Občino Lanišče (na fotografiji).

Na 3. strani

JAPONSKA V Fukušimi se razmere le umirjajo

TOKIO - Delavci, ki skušajo vzpostaviti nadzor v poškodovani japonski nuklearni Fukušima, so obnovili zunanjo električno povezavo do vseh šestih reaktorjev, je sporočil operater elektrarne Tepco. Reševalci so tudi uspeli ohladiti bazen z izrabljenim jedrskim gorivom v drugem reaktorju. Zaradi naravne katastrofe, v kateri je po dosedanjih uradnih podatkih umrlo skoraj 9100 ljudi, skoraj 13.800 pa jih pogrešajo, so morali Japonci zapreti 11 od 54 jedrskih elektrarn, poškodovanih pa je bilo tudi več tovarn.

Na 5. strani

SLOVIK
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

ODLIČNO VODENJE: PRIMERI DOBRE PRAKSE

danes, 23. 3. 2011, ob 18.00 uri
v Kulturnem domu v Gorici

Zoran Jankovič
Župan Mestne občine Ljubljana

www.slovik.org info@slovik.org

BRDO PRI KRANJU - Predsednik ruske vlade Vladimir Putin včeraj na obisku v Sloveniji

Pahor in Putin pogovore namenila predvsem gospodarskemu sodelovanju

Ruski premier zanikal nesoglasja v Kremlju glede Libije - Srečanja tudi s Türkcom in Gantarjem

BRDO PRI KRANJU - Ruski premier Vladimir Putin je včeraj s številčno delegacijo prispel na dvodnevni obisk v Slovenijo. Na Brdu pri Kranju ga je z vojaškimi častmi sprejel premier Borut Pahor. Obisk ruskega premiera v Sloveniji je bil sicer predvsem gospodarsko obarvan. V tem okviru je bil včeraj podpisan sporazum o ustanovitvi skupnega podjetja Južni tok Slovenija, ob tem pa še pet sporazumov med državama, med drugim sporazum med vladama o ustanovitvi in delovanju znanstveno-kulturnih centrov.

Popoldne je Putina sprejel tudi predsednik republike Danilo Türk, nato pa še predsednik DZ Pavel Gantar. Program obiska se je sklenil s slovesno večerjo v gradu Brdo, ki jo je gostil premier Pahor. Putin bo danes odpotoval na obisk v Srbijo.

Premiera Slovenije in Rusije sta včeraj pred začetkom pogovorov na štiri oči ocenila, da so odnosi med državama »tradicionalno dobri«. Po Putinovih besedah je to osnova za gradnjo tako političnih kot gospodarskih in kulturnih odnosov. Pahor pa je prepričan, da bo srečanje »odprlo novo poglavje med državama«. Pahor je Putina označil kot prijatelja Slovenije, pa tudi kot osebnega prijatelja. Poudaril je, da gre za »politično zelo pomemben obisk. Poglobitev sodelovanja in razumevanja med Slovenijo in Rusijo je za nas strateškega pomena,« je izpostavil slovenski premier.

Predsednika vlad Slovenije in Rusije, Borut Pahor in Vladimir Putin, sta včerajšnje pogovore na Brdu pri Kranju namenila predvsem gospodarskim temam. Kot je po srečanju povedal Putin, ki je tokrat na prvem uradnem obisku v Sloveniji, Rusijo poleg sodelovanja v energetiki zanima tudi visoka tehnologija, Pahor pa je posebej omenil gradbeništvo. Glede projekta plinovoda Južni tok je Putin na skupni novinarski konferenci po pogovorih dejal, da ta kljub pomislekom Turčije ni ogrožen, je pa možnih več rezervnih variant. Sicer pa je prepričan, da bo ta projekt »obojestransko koristen in bo zanesljivo oskrboval Slovenijo in druge evropske države z energijo«.

Pahor, ki je Rusijo označil za strateško partnerico, pa je povedal, da sta se z gostom dogovorila, da bosta storila vse, kar je v njihni moči, da se dvostranska gospodarska menjava še poveča. Poleg zanesljive oskrbe z energijo je po njegovih besedah za Slovenijo zelo pomembna tudi oskrba s hrano, zato je predlagal, da bi oktobra letos pripravili mednarodno konferenco o varni in zanesljivi preskrbi s hrano.

Oba premiera sta znova poudarila tradicionalno dobre in prijateljske odnose med državama ter spomnila na njune skupne slo-

Vladimir Putin in Borut Pahor med včerajšnjim razgovorom na Brdu pri Kranju

ANSA

vanske korenine. Putin je izrazil tudi hvaljevnost za slovensko skrb za rusko kapelico pod Vrščem. Po Putinovih ocenah se odnosi med državama »razvijajo dobro«. Pozdravil je dejstvo, da so se gospodarski odnosi znova okre-

pili. »Praktično smo vzpostavili blagovno menjavo nazaj na raven, ki je bila pred krizo,« je dejal. Spomnil je tudi, da je v Rusiji aktivnih veliko slovenskih podjetij »in to na številnih področjih«. »Mi to pozdravljamo,« je dejal.

Putin je izrazil tudi zadovoljstvo, ker sta državi ob včerajšnjem obisku sklenili več sporazumov. Tudi to kaže na raven dobrih odnosov med državama, je še ocenil ruski premier

Vladimir Putin je včeraj na Brdu pri Kranju zanikal, da naj bi bili v Kremlju neenotni glede ocen mednarodnega posredovanja v Libiji. Kot je dejal, zunanjo politiko Rusije vodi predsednik Dmitrij Medvedjev. Vendar pa je zdaj bistveno predvsem razmišljanje o rezultatih bombardiranj in vse večjem številu žrtev, je poudaril. Kot je poudaril Putin na novinarski konferenci po srečanju s slovenskim premierom Borutom Pahorjem, ni nobene dvojne politike glede Libije. Putin je namreč v ponedeljek resolucijo Varnostnega sveta ZN, ki prepoveduje prelete nad Libijo in s tem daje podlago za vojaško akcijo proti libijskemu režimu, označil za »srednjeveški poziv h križarski vojni«.

Medvedjev pa je te besede označil za nesprejemljive.

A kot je pojasnil Putin, tu ni nobene nage spora. »Zunanjo politiko vodi Medvedjev in on bo moral oblikovati stališče Rusije do tega vprašanja,« je dejal Putin, s tem pa posredno odgovoril tudi na novinarsko vprašanje, kakšno bo stališče Rusije na četrtkovem zasedanju VS ZN. (STA)

ENERGIJA - Spletni Primorski dnevnik

Večino sodelujočih v anketi ne skrbi bližina Krškega

Večino tistih, ki so sodelovali v anketi spletnega Primorskega dnevnika, ne skrbi bližina jedrske elektrarne v Krškem v Sloveniji (NEK). Izid ankete pa je precej tesen. 57 odst. sodelujočih ne skrbi slovenska jedrska centrala, 43. odst. pa je na-

sprotnega mnenja in bližina NEK te anketirance še kar zaskrblja, posebno po nedavnih tragičnih dogodkih na Japonskem.

V Furlaniji-Juljski krajini se je »problem« NEK prelevil v glasno politično afero, ki je še ni videti kon-

ca. O tem vprašanju se namreč napovedujejo razprave v nekaterih občinskih svetih ter tudi v deželni skupščini, ki je o Krškem in jedrski energiji v zadnjih mesecih že nekajkrat razpravljala. Brez otipljivih sklepov, ki jih tudi ne more biti.

Ste zaskrbljeni zaradi bližine jedrske elektrarne v Krškem?

DA 43 % (76)

NE 57 % (99)

www.primorski.eu

JUTRI - V Ljubljani ob 16. uri Posvet Civilne iniciative Kras o zaščitni klavzuli na Primorskem

SEŽANA - Civilna iniciativa »Kras« že leta opozarja in ugotavlja, da dosedanja politika nestrokovnih posegov in stihijskega urejanja kraškega prostora, z neurejenim in nepreglednim nepremičninskim trgom v zadnjih 20 letih, dolgoročno vodi - poleg neurejenega prostora na območju celotnega Krasa - tudi v spreminjanje etnične strukture prebivalstva ob zahodni slovenski meji. Tak odnos do prostora povzroča neljube zaplete na medčloveški ravni prebivalcev - bodisi domačinov, priseljencev iz notranjosti Slovenije ali iz tujine v tamkajšnjih krajih. Tem ugotovitvam se pridružuje tudi Civilna iniciativa »Za Primorsko«. Ob tem obe civilni iniciativi poudarjata, da ne gre za gonjo zoper priseljence niti za prepoved prodaje nepremičnin in zemljišč komurkoli, temveč za temeljno pravico omogočiti prebivalstvu živeti v urejenem okolju in prijaznem odnosu z vsemi sosedi, ne glede na to, od kod so ti prišli.

O vseh tovrstnih vprašanjih, o odnosu Slovenije do razvoja celotnega območja Krasa kot naravne in kulturne dediščine vseh Slovencev, še posebej Primorcev, bo tekla beseda na posvetu, ki bo jutri (četrtek 24. marca) ob 16. uri v dvorani Državnega sveta v stavbi parlamenta na Šubičevi 4 v Ljubljani. Sodelovali Blaž Kavčič, predsednik Državnega sveta Republike Slovenije, Rober ROGIČ, dr. Ljubo Lah, dr. Anton Prosen in dr. Ladislav Placer. Posvet bo povezoval mag. Bogo Šest.

AKTUALNO - Za prizadevanja na šolskem področju Šolstvo: zahvala SSk Peterletu in apel za usklajevanje v manjšini

TRST - Stranka Slovenska skupnost se zahvaljuje evropskemu poslancu Lojzetu Peterletu (NSi-ELS) za številne pobude, ki jih je sam ali v sodelovanju z evropskim poslancem Herbertom Dorfmannom (SVP-ELS) izpeljal na osi Bruselj-Rim. Zadnja po vrsti je konkretno bistveno pripomogla k dvojnemu otipljivemu rezultatu, in sicer k zagotovitvi nespremenjenega organika učnega osebja slovenskih šol tudi v prihodnjem šolskem letu in prav tako neznanemarljivo dejstvo, da tržaška občinska uprava ne bo izselila slovenske šole iz Škednja vsaj do zaključka šolskega leta.

Do ključnega preobrata je prišlo na tehnično-političnem srečanju 18. februarja na ministrstvu za šolstvo v Rimu, ki se ga je ob najvišjih ministrskih funkcionarjih in strokovnih sodelavcih Peterletovega bruseljskega kabineta, kot izvedenec na področju šolstva udeležil tudi pokrajinski tajnik SSk Peter Močnik. Po rešitvi problema je ministrstvo obvestilo razne pristojne osebe. Za prednostev zahtevnih ovir je bilo po mnenju SSk še kako koristno Peterletovo članstvo v poslanski skupini Evropske ljudske stranke, ki zaobjema tudi parlamentarne vladajoče koalicije v Italiji.

Odprtih vprašanj in popolnih neznank glede bodočnosti slovenskega šolstva v Italiji je še

veliko. Slovenska skupnost je sen. Tamari Blažina že posredovala vrsto svojih ugovorov oz. popravkov tudi k njenemu zakonskemu osnutku. Pri tem slovenska stranka v Italiji zagovarja zlasti načelo, da si Slovenci ne smemo sami omejevati razvojnih možnosti. Prav tako ni razumljivo, da bi odstopali od pravice, da ohranimo funkcionalno razvejano in kakovostno šolsko mrežo, ki je v vseh povojnih desetletjih slonela zlasti na načelu spoštovanja mednarodnih dogovorov in s pogledom na nivo zaščite italijanske manjšine v Sloveniji. Zaščita slovenske narodne skupnosti mora ostati izvzeta iz sektorskih reform, zlasti ko se te opirajo le na zahteve po krčenju obsega določene storitve in zmanjševanju stroškov. Šolsko-izobraževalni sistem je za slovensko narodno skupnost življenjskega pomena, saj je od tega v veliki meri odvisna uspešnost naše skupnosti tudi v prihodnjih desetletjih.

Slovenska skupnost tudi na področju preoblikovanja slovenskega šolstva obžaluje, da še vedno ni zadostnega usklajevanja med vsemi soudeležnimi subjekti. Zato SSk predlaga ustanovitev namenskega delovnega omizja, ki naj celovito zaobjame vprašanje prilagoditve slovenske šole v Italiji ob upoštevanju njene vloge in namena.

Severna liga dokončno zaprla vrata FLI in UDC

VIDEM - Severna liga je dokončno zaprla vrata zavezništvu s strankama FLI in UDC na majskih upravnih volitvah v Furlaniji-Juljski krajini. Odločitev je bila sicer pričakovana, deželno vodstvo Lige se je tako tudi uradno prilagodilo sklepu državnih strankinih teles. V brk toliko opevanemu federalizmu, pravijo v stranki UDC. V Trstu bo županski kandidat Lige poslanec Massimiliano Fedriga.

Pogrešajo Zoro Pavlovič iz Hrpelj

HRPELJE - Vse od 18. februarja pogrešajo 56-letno Zoro Pavlovič iz Hrpelj, ki je kljub koordinirani iskalni akciji do danes niso našli. Koprski policisti zato naprošajo vse, ki bi pogrešano opazili ali karkoli vedeli o njenem izginotju, da o tem obvestijo najbližjo policijsko postajo ali pokličejo na številko 113 oziroma anonimni telefon policije 080 1200.

Aretirali štiri mlade nasilneže

KOPER - Policisti so minulo noč posredovali pred koprskim lokalom in aretirali štiri moške, stare med 18 in 25 let. Mladenci naj bi v lokalni prišli razgrajati in groziti, da bodo vse razbili, ker jim niso več hoteli postreči s pijačo. Zatem so se lotili dveh čeških študentov in ju okradli, po prihodu policistov pa so poskušali celo zbežati. Češka študenta, ki začasno prebivata na Obali, sta zaradi razgrajanja četverice zapustila lokal, a so osumljeni odšli za njima in ju pred lokalom pretepli. Od njiju so zahtevali tudi denar, enemu ukradli jakno in opasno torbico z vsemi dokumenti, denarjem in mobilnim telefonom. Lažje poškodovana študenta so kasneje odpeljali na pregled v bolnišnico. Ukradene predmete so policisti kasneje našli pri ogledu avtomobila.

Osumljene so policisti privedli na policijsko postajo, zdaj pa jih čaka še zaslišanje. Eden od mladeničev je bil ves čas med postopkom tudi nesramen do policistov, se jim upiral in resno grozil, zato so zoper njega podali še predlog za pregon zaradi ogrožanja varnosti, so sporočili iz Policijske uprave Koper.

prej do novice

www.primorski.eu

1981-2011 ODPRTA MEJA - Slavnostna akademija v priredbi občin Hrpelje-Kozina in Dolina

Čudež v železni zavesi

Slavnostni govornik je bil minister Žekš - Izročitev priznanj pobudnikoma Bernetiču in Švabu

Vrtanje »lukenj« je vodilo v danes edino možno pot - v povezovanje in sodelovanje, je ocenil slovenski minister Žekš, ki se je tako kot vsi ostali zahvalil nekdanjima županoma Švabu in Bernetiču (na fotografiji desno) za to, kar sta storila za boljši svet

KROMA

HRPELJE - »Kaj se je dogajalo pred 30 leti? Železna zavesa je stala, ob njej pa policija, vojska in cariniki. Dva župana sta se takrat odločila, da bosta v njej zvrtila luknjo. Pa nikakor ne s silo, pač pa z organizacijo in z dogovarjanjem. Za njima so prišli ljudje in mejo prekoračili.« Pobudo Odprte meje, ki je pred tridesetimi leti ljudem prvič dovolila svoboden prehod med občinama Dolina in Škoflje, je na sinočnji slavnostni akademiji v Kulturnem domu v Hrpeljah minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš ocenil kot pravi čudež, po katerem pa se je pozneje zgodil še drugi, še večji, in sicer dokončna odprava meje.

Nad praznovanji 30-letnice Odprte

meje je sinoči slovesno padel zastor. S slavnostno akademijo, ki so se je udeležili številni predstavniki oblasti in krajevnih ter sosednjih občinskih uprav, so se na najpristnejši način zaključila praznovanja pomembnega jubileja napredne ideje o Odprti meji. Seveda je bila meja, ki jo danes počasi brišemo iz zemljevidov, protagonistka večera, meja kot simbol raznovrstnosti in bogastva med evropskimi narodi, kot je pred italijansko, slovensko in evropsko himno poudarila povezovalka Mairim Cheber.

In o Odprti meji sta seveda spregovorila tudi župana občin Hrpelje-Kozina in Dolina Zvonko Benčič-Midre in Fulvia Premolin. »O izjemnem dogodku izpred tride-

setih let namreč, ki je bil izraz klene volje ljudi, jasnega zavedanja, da se s spoštovanjem da odpreti vsa zaprta vrata,« kot je dejal župan Benčič, ki ni skrival kritične note do pobude Civilne iniciative Kras in za Primorsko o zaprtem trgu nepremičnin, »saj spet ustvarja sovraštvo med sosedi.« O sooblikovanju skupnega prostora je nato spregovorila Premolinova, ki je poudarila predvsem delavnost naših ljudi v nelahkih časih in »naša prizadevanja, da bi na čim boljši način izvajali svoje poslanstvo in plemenito idejo skupnega sveta širili dalje.« Predsednica tržaške pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat pa je podčrtala velike spremembe na tem skupnem prostoru, ki so ga ločevale umetno začrtane meje.

Kot rečeno se je slavnostni govornik minister Žekš navezal na čudeže, ki pa se uresničijo le, ko je situacija zrela. »Naloga politike je torej ta, da skuša razumeti znamenja časa. Danes so to odprtost, povezovanje, sodelovanje in bratstvo med ljudmi. Tako, kakor nas Odprta meja uči sobivanja s sosedom.« Tudi sam je potožil nad »obrambnimi pogledi«, ki se danes pojavljajo ob meji: »Prav je, da čuvamo našo kulturo, vendar danes sovražnikov ni.«

Ob tej priložnosti sta župana Benčič in Premolinova izročila priznanja pobudnikoma Odprte meje, takratnima županoma Borisu Bernetiču in Edvinu Švabu. Oba dva sta obudila takratne čase, od nepropustne meje v prvem povojnem obdobju do

prepustnic in zavesti ljudi, ki so mejo občutili kot moro, krivico. »Naša naloga in naloga mladih je ta, da gojimo odnose med ljudmi, da gojimo strpnost.«

Napredno idejo Odprte meje pa velja prenašati naprej, sta si bila edina Benčič in Premolinova, ki sta jo predala sosedom, ki trkajo na vrata skupne Evrope - mali hrvaški Občini Lanišče. Njen župan Neven Mikac je ponosno sprejel spomenico in prisegel, da bodo tudi oni hrabro sledili pred 30 leti začrtani poti.

Za kulturni program so poskrbeli Kvartet Utrip, Klapa Rožice, Andreja Hrvatina in recitatorji, v avli pa je bila na ogled priložnostna razstava o Odprti meji.

Sara Sternad

www.famila.it

PRIHRANEK CVETI

Do 30. marca 2011

Sir Asiago DOP FIOR DI MASO
cena za 100 g

0,65

Testenine GAROFALO
več vrst, 500 g
(1,58 € / kg)

0,79

Gel za prhanje BIONSEN
spicy energy/
za glajenje lasi,
plastenka, 250 ml

1,10

Tekoči detergent za pralni strojbianco solare SOLE
2 plastenki po 2,5 l

4,98

famila

Z nami si v družinskem krogu.

famila

Z nami si v družinskem krogu.

RABOJEZ (TS) - Drž. cesta Farnei 40/b
TRST (TS) - ulica Valmaura 4
GORICA (GO) - ulica Terza Armata

LIBIJA - Medtem ko zveza Nato prevzema ključno vlogo v vojaški akciji proti Gadafiju

Koalicija nadaljuje napade, padlo prvo zavezniško letalo

Letalo vzletelo iz Aviana v FJK - Gadafi vztraja s svojo protiofenzivo in napoveduje zmago

TRIPOLI - Mednarodne sile so tudi včeraj napadale sile libijskega voditelja Moamerja Gadafija in izgubile prvo letalo. Nad Libijo je namreč strmoglavil ameriški lovec. Koalicija je sicer napovedala, da se bo vojaška akcija proti Gadafiju v prihodnjih dneh umirila in da bo zveza Nato prevzela ključno vlogo v njenem poveljstvu. Gadafijeve sile so medtem nadaljevale napade na upornike.

Mednarodne sile so v okviru uresničevanja nadzora letov nad Libijo že tretjo noč zapored napadale enote libijskega voditelja Moamerja Gadafija. Med drugim naj bi bili tarča napadov oporišči libijske protiletalske obrambe vzhodno od Bengazija ter mornariško oporišče v bližini Tripolija.

Po navedbah prič se je po napadu iz oporišča, ki leži kakih deset kilometrov vzhodno od Tripolija, dvigal gost dim, v sami prestolnici pa je bilo tudi minulo noč slišati protiletalsko obrambo. Zahodna letala so napadla tudi letališči v mestih Sirta in Sebha. Napad je po trditvah libijskih predstavnikov terjal smrtno žrtve med civilisti.

Mednarodne sile so tretji dan napadov že izgubile prvo letalo. Nad Libijo je namreč strmoglavil ameriški lovec F-15, ki je vzletel iz Aviana v Furlaniji-Julijski krajini. Oba pilota sta se uspela izstreliti in sta utrpela le manjše poškodbe. Po navedbah ameriške vojske je letalo verjetno strmoglavilo zaradi mehanske napake. ZDA po navedbah nemškega časnika Frankfurter Allgemeine Zeitung v akciji uporabljajo 11 vojaških ladij in več vrst letal.

Gadafijeve sile so medtem v več mestih na zahodu države še naprej napadale upornike. Kot so še sporočili uporniki, so Gadafijeve enote v ponedeljek kljub vojaški operaciji zahodnih sil ubile veliko ljudi. Libijskemu voditelju zveste sile so obstreljevale Zintan in poskušale s pomočjo težkega topništva vstopiti v mesto, ki leži okoli 160 kilometrov vzhodno od Tripolija. Tarča napadov Gadafijevih sil je bilo tudi mesto Misrata, v katerem je včeraj umrlo pet ljudi, od tega štirje otroci. V Misrati so poleg tega po navedbah prebivalcev blokirani komunikacijski sistemi, vode pa ni že ves teden. Polkovnik Gadafi pa se je sinoči pojavil pred svojo rezidenco v Tripoliju. Kot poroča italijanska tiskovna agencija Ansa, je v nagovoru nekaj sto privržencem sporočil, da so "Evropejci in Američani novi nacisti". "Toda jaz sem tu. Na koncu bomo zmagali," je dejal.

Visoki komisariat ZN za begunce (UNHCR) pa je sporočil, da je na vzhodu Libije več tisoč ljudi zapustilo domove. Veliko ljudi poleg tega še vedno zapuša državo prek meje z Egiptom, kjer je Svetovni program ZN za hrano (WFP) v ta namen okrepil svojo pomoč.

Ameriški obrambni sekretar Robert Gates je medtem napovedal, da naj bi se vojaška akcija mednarodnih sil v prihodnjih dneh umirila. Kot je pojasnil med pogovorom z ruskim kolegom Anatolijem Serdjukovim v Moskvi, bo potreba po letalskih napadih manjša, ko bo uničena Gadafijeva protiletalska obramba. Gates je zmanjšanje intenzivnosti vojaške akcije napovedal dan po tem, ko je ameriški predsednik Barack Obama dejal, da bo Washington kmalu zmanjšal svojo vlogo v vojaškem posredovanju v Libiji. Dodal je tudi, da bo Nato pomagal pri koordinaciji prihodnje faze operacije, prenos poveljstva operacije ZDA pa pričakuje v nekaj dneh.

Države članice zveze Nato pa so se dogovorile, da bodo mornariške sile zavezništva uveljavljale embargo na izvoz orožja v Libijo v skladu z resolucijo Varnostnega sveta ZN. V ta namen bo Nato aktiviral svoje ladje in letala v osrednjem Sredozemlju.

Ameriški predsednik Barack Obama, francoski predsednik Nicolas Sarkozy in britanski premier David Cameron so se včeraj strinjali, da bi morala zveza Nato igrati ključno vlogo v poveljniški strukturi v vojaški operaciji proti režimu libijskega voditelja Moamerja Gadafija, so sporočili iz Bele hiše. Obama, ki se mudi na obisku v Salvadorju, je s Sarkozijem in Cameronom po telefonu govoril o razmerah

Zgoraj uničena mornariška baza blizu Tripolija, spodaj francoska letala Mirage 2000 se pripravljajo na polet na Libijo

ANSA

v Libiji, ki je tarča napadov koalijskih sil pod vodstvom ZDA, Francije in Velike Britanije. "Voditelji so ocenili znaten napredek, ki je bil narejen glede ustavitve napredovanja Gadafijevih sil proti Bengaziju kot tudi vzpostavitev območja prepovedi letov," je sporočil tiskovni predstavnik Bele hiše Ben Rhodes.

Prav tako so se strinjali, da bi moral Nato igrati ključno vlogo v poveljniški strukturi operacije, je dodal Rhodes, ki Obama spremlja na njegovi turneji po Latinski Ameriki. V Parizu so potrdili, da sta se Sarkozy in Obama v telefonskem pogovoru dogovorila o "načinih uporabe poveljniških struktur Nata v podporo koaliciji".

Britanski parlament je v ponedeljek zvečer po dolgi razpravi z veliko večino podprl sodelovanje britanskih sil v operacijah proti Gadafiju. Za sodelovanje je glasovalo 557 poslancev, 13 pa jih je bilo proti. Tudi španski parlament je z veliko večino potrdil odločitev premiera Joseja Luisa Rodrigueza Zapatera o sodelovanju Španije v mednarodni vojaški akciji v Libiji. Za odločitev je glasovalo 336 poslancev, trije so glasovali proti, en poslanec pa se je glasovanja vzdržal. (STA)

EGIPT - Na sobotnem referendumu

Večina podprla ustavne spremembe

KAIRO - Egipčani so na sobotnem referendumu z veliko večino potrdili ustavne spremembe, ki odpirajo pot za izvedbo parlamentarnih in predsedniških volitev v prihodnjih šestih mesecih, kažejo uradni izidi. Udeležba na referendumu je bila 41-odstotna. Kot je sporočila komisija, ki je pripravila referendum, je več kot 14 milijonov Egipčanov oz. 77,2 odstotka glasovalo za spremembe, medtem ko jih je štiri milijone oz. 22,8 odstotka glasovalo proti. Referendum se je udeležilo 18,5 milijona od 45 milijonov volilnih upravičencev.

Egipčani so se v soboto izrekli o načrtih vojske za čim hitrejši prehod iz avtokratske vladavine v sodobno demokratično državo. Le pet tednov po odstopu predsednika Hosnija Mubaraka, ki je Egiptu s trdo roko vladal več kot 30 let, je 45 milijonov volilnih upravičencev odločalo o svežnji ustavnih sprememb, ki naj bi v arabski državi z največ prebivalci omogočile parlamentarne in predsedniške volitve.

Vojaški svet, ki je prevzel oblast po odstopu dolgoletnega predsednika Hosni-

ja Mubaraka, je obljubil, da bo v najkrajšem času obnovil civilno oblast in se umaknil iz političnega delovanja. Za pripravo sprememb ustave je imenoval skupino strokovnjakov, ki je predloge pripravila v komaj desetih dneh.

Hitenje in improviziranje pri pripravi predlogov sprememb ustave, ki naj bi postavile temelje novega demokratičnega Egipta, je povzročilo nezadovoljstvo med vodilnimi skupinami in osebnostmi prodemokratskega gibanja, ki so zato pozvali h glasovanju proti spremembam. Tudi dva najverjetnejša kandidata za novega predsednika države - generalni sekretar Arabske lige Amr Musa in bivši generalni direktor Mednarodne agencije za jedrsko energijo Mohamed El Baradej - sta pozvala k preložitvi referendumu ali glasovanju proti. Le vplivna Muslimska bratovščina, ki je bila pod Mubarakom uradno prepovedana, a so oblasti dopuščale njeno delovanje, in člani nekdanje vladajoče Narodne demokratske stranke so pozvali k potrditvi sprememb. (STA)

BEGUNCI - Kritične razmere na Lampedusi

ZN pozivajo EU naj pomaga Italiji

RIM - Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) je včeraj Evropsko unijo pozval, naj priskoči na pomoč Italiji pri soočanju z valom beguncev iz severnoafriških držav, še posebej zaradi kritičnih razmer na Lampedusi. V UNHCR so zaskrbljeni, da bi kritične razmere na Lampedusi, kjer je po zadnjih podatkih že prek 5500 beguncev, Italijo ujele nepripravljene na morebiten val beguncev iz Libije.

Na Lampedusi so razmere nestabilne, napetosti med domačini in begunci pa se povečujejo, ocenjujejo v organizaciji in navajajo, da ljudje spijo tudi pod tovornjaki. Z otoka naj bi včeraj začela begunce odvažati ena od italijanskih vojaških ladij.

Rim sicer že vse od začetka ljudskih vstaj na afriški celine skuša prepričati EU, da so tudi ostale članice dolžne prevzeti del bremena. A na vlado v Rimu letijo tudi kritike, da se je na begunsko krizo odzvala povsem napačno oziroma, da je na krizo povsem nepripravljena. Še posebej so do vlade kritični v organizaciji za spodbujanje socialnega razvoja Arci, kjer so prepričani,

ITALIJA - Polemika Berlusconi že pogreša Gadafija?

RIM - »Žal mi je za Gadafija«, pravi Silvio Berlusconi in njegove besede so po pričakovanju sprožile ostro politično polemiko. »Gre za sramotno nostalgijo po diktatorju«, komentira vodja Demokratske stranke Pier Luigi Bersani, ki zahteva navzočnost ministrskega predsednika na današnji parlamentarni razpravi o dogajanjih v Libiji. Vlado naj bi v senatni skupščini (jutri bo obravnava v poslanski zbornici) zastopal zunanji minister Franco Frattini, ni pa izključeno, da bo danes v senat prišel tudi premier.

Predsednik Giorgio Napolitano je medtem podprl zahtevo italijanske vlade, naj poveljstvo vseh vojaških operacij v Libiji prevzame pakt Nato. S tem soglašajo tudi v levosredinski opoziciji, ki je v parlamentu podprla vladna stališča o Libiji, kar - kot znano - ni naredila vladna stranka Severna liga. Slednja je še vedno prepričana, da je bil zavezniški vojaški poseg proti Gadafiju prenašljiv in da bo prinesel Evropi ter posebno Italiji le dodatne begunce.

V državi vsekakor dvigujejo glas nasprotniki vojaškega posega. Ustanovitelj zdravniške organizacije Emergency Gino Strada je prepričan, da Evropa in ZDA nista upoštevali hudih posledic vojne v Libiji (Strada izrecno govori o vojni), potem ko so mnoge evropske države še do pred kratkim podprale libijskega diktatorja Gadafija. Oglasila so se tudi nekatera mirovniška gibanja, ki za soboto v mnogih italijanskih mestih napovedujejo protestne pobude in demonstracije. Velike pomisleke nad vojaškim posegom v Libiji je tudi včeraj izrazil vodja leve stranke SEL Nichi Vendola, odločno proti pa se je opredelila Zveza levic.

Na Lampedusi se je letos od začetka ljudske vstaje v Tuniziji zateklo že okoli 15.000 beguncev, večinoma Tunizijcev. "Vsi so mladi in vsi moški. To je generacija na begu," je dejal Maroni in dodal, da bi se v reševanje nastalih razmer morala vključiti tudi EU.

JAPONSKA - Medtem ko se uspešno nadaljujejo prizadevanja za njihovo ohladitev

V Fukušimi vzpostavljena elektrika do vseh reaktorjev

Število mrtvih in pogrešanih po potresu blizu 23 tisoč - Japonska industrija postopoma spet v pogon

TOKIO - Delavci, ki skušajo vzpostaviti nadzor v poškodovani japonski nuklearni elektrarni Fukušima, so obnovili zunanjo električno povezavo do vseh šestih reaktorjev, je sporočil operater elektrarne Tepco. Reševalci so tudi uspeli ohladiti bazen z izrabljenim jedrskim gorivom v drugem reaktorju na dobrih 50 stopinj Celzija.

Zunanja električna povezava do vseh šestih reaktorjev je znova vzpostavljena, a pred dejanskim priklopom napajanja in poskusom zagona vodnih črpalk za hlajenje reaktorjev bo potrebnega še veliko dela, je opozoril Tepco. So pa delavci medijev obnovili elektriko v nadzornem stolpu tretjega reaktorja, kjer so tako po dolgem času zagorele luči.

Razmere v drugem reaktorju, kjer je temperatura v bazenu za hranjenje izrabljenega jedrskega goriva včeraj dosegla vrelišče, so se medtem znova umirile. Na reaktor so namreč reševalci zlili okoli 18 ton morske vode in uspeli temperaturo v bazenu spraviti na 53 stopinj Celzija.

Zaradi nevarnega segrevanja v bazenu je v minulih dveh dneh iz drugega reaktorja sicer uhajala vodna para, po vsej verjetnosti radioaktivna. Z ohladitvijo se je nevarnost radiacije zato zmanjšala. Natančnih podatkov o temperaturi v vseh ostalih reaktorjih zaenkrat ni, bi pa naj bila povsod pod 100 stopinjami Celzija. Najnižja, okoli 40 stopinj Celzija, je še naprej v petem in šestem reaktorju.

Japonci so medtem vse bolj prestrašeni zaradi radioaktivne kontaminacije hrane in vode. Oblasti so v ponedeljek prepovedale prodajo nekatere zelenjave in mleka iz štirih prefektur, ministrstvo za zdravje pa prebivalcem petih mest v prefekturi Fukušima svetuje, naj pri pripravi mlečnih in drugih napitkov za otroke ne uporabljajo tekoče vode.

Radioaktivne delce so sicer odkrili v tekoči vodi v devetih prefekturah, visoke stopnje radioaktivnega joda - ponekod celo 80-krat višje od običajnih - pa so namerili tudi v morski vodi v bližini nuklearke. Zato so pristojni organi odredili poseben nadzor nad morskoro hrano z območja.

Uprava RS za jedrsko varnost je medtem včeraj ponovila, da glede na znane informacije o izpustih in upoštevanje oddaljenosti Japonske ter vremenske razmere ni možnosti za radiološke vplive na našo državo in celotno Evropo. Pričakujejo tudi, da uporaba jodovih tablet za Slovenijo ne bo potrebna. Slovencem na Japonskem v upravi medtem svetujejo, da se ravnajo po navodilih lokalnih oblasti ter svoje načrte glede bivanja ali potovanja prilagodijo obvestilom oblasti o stanju ra-

Jedrski elektrarna v Fukušimi

ANSA

dioaktivne kontaminacije in napovedim morebitnih sprememb vremenskih pogojev. Nujna evakuacija z Japonske za sedaj ni potrebna.

Na Japonsko so se včeraj, ko se je po koncu podaljšane vikenda začel nov delovni teden, vrnilo redukcije elektrike, ki so prizadele kakih deset milijonov domov, javni promet in številna podjetja ter celo krematorije.

Japonska proizvajalca avtomobilov Toyota in Honda ter japonski proizvajalec zabavne elektronike Sony so sporočili, da bo njihova proizvodnja v deželi vzhajajočega sonca še naprej omejena, saj jim po nedavnem potresu in cunamijih še vedno primanjkuje sestavnih delov, razlog pa so tudi težave z dobavo električne energije.

Zaradi naravne katastrofe, v kateri je po dosedanjih uradnih podatkih umrlo skoraj 9100 ljudi, skoraj 13.800 pa jih pogrešajo, so morali Japonci zapreti 11 od 54 jedrskih elektrarn, poškodovanih pa je bilo tudi več tovarn avtomobilov in avtomobilskih delov, elektronske opreme ter industrijskih materialov.

Namestnik ruskega premiera Igor Sečtin je včeraj sporočil, da bo Rusija podvojila letošnji izvoz nafte na Japonsko na 18 milijonov ton in ji tako pomagala pri soočanju s posledicami naravne nesreče. Japonskim podjetjem naj bi tudi ponudili, da sodelujejo z ruskim energetskim gigantom Gazprom pri raziskavah dveh ogromnih ruskih plinskih polj. (STA)

ITALIJA - Za leto dni

Vlada bo zamrznila svoj jedrski program

RIM - Italijanska vlada bo za leto dni zamrznila načrte o izgradnji jedrskih elektrarn, je včeraj napovedal minister za gospodarski razvoj Paolo Romani. Odločitev bo vlada potrdila na današnji seji.

Romani je pojasnil, da so odločitev sprejeli v luči pogovorov o jedrskih varnostnih standardih v Bruslju in da se bo moratorij nanašal na vse odločitve v zvezi z jedrskim programom, tudi na določanje lokacij.

Po tem, ko so mnoge evropske države po katastrofi na Japonskem napovedale prevetritev svojih jedrskih programov - Nemčija je na primer začasno ustavila sedem najstarejših jedrskih elektrarn, je Italija sprva napovedala, da jedrskih načrtov ne bo spreminjala. Odločitev Nemčije o zaprtju elektrarn so takrat v italijanski vladi spremenili z oceno, da se je nemška vlada odločila na podlagi čustev.

A javnomnenjske raziskave so že pred katastrofo na Japonskem poka-

PAOLO ROMANI

ANSA

zale, da skoraj 60 odstotkov Italijanov nasprotuje izgradnji jedrskih elektrarn, kar je slaba napoved za referendum o jedrskih elektrarnah, ki bo potekal v začetku poletja. Italija se je jedrskemu programu odpovedala po černobilski katastrofi sredi 80. let.

Po načrtih bi naj Italija med letom 2014 in 2030 zgradila 13 jedrskih elektrarn in na ta način proizvedla četrtno potrebne električne energije. Kot možna lokacija za eno od elektrarn je bil predviden tudi Tržič (Monfalcone).

NEMČIJA - Kriminal »Nemškega Fritzla« obsodili na 14 let in pol zaporne kazni

BERLIN - Sodišče v nemškem Koblenzu je nekdanjega voznika tovornjaka zaradi spolne zlorabe hčerke, pastorka in pastorke obsodilo na 14 let in pol zapora ter na varnostni ukrep nadzora po prestani kazni. Primer je pretresel Nemčijo in številni so 48-letnega Detlefa S. primerjali z razpitim Josefom Fritzlom iz Avstrije.

Detlef S. je med sodnim procesom v Koblenzu na zahodu Nemčije priznal krivdo za 162 primerov spolnih napadov in hudih spolnih napadov na mladoletne osebe, ki so se dogajali v družinski hiši v vasi Fluterschen, ki so ji mnogi že nadeli vzdevek hiša groza. Priznal je tudi očetovstvo za osem otrok, od katerih je eden umrl, ki jih je rodila njegova pastorka, zdaj stara 28-let. Priznal je tudi, da je svojo pastorko in hčerko med leti 1987 in 2010 ponujal drugim za spolne usluge, pri tem pa zaračunal najprej 40 nemških mark, kasneje pa od 30 do 50 evrov. Tožilstvo je zanj zahtevalo 14 let in pol zapora, kar je pol leta manj od najvišje zagrožene kazni v Nemčiji, ki je 15 let. Obramba je vztrajala, da bi morali zaporno kazen zmanjšati na devet let in pol. Že v ponedeljek je Detlef v joku pred sodiščem dejal, da se opravičuje žrtvam in da obžaluje svoja dejanja.

Številni nemški mediji so Detlefa S. primerjali s Fritzlom, ki je imel v kleti svoje hiše kot spolno sužnjno 24 let zaprtjo svojo hčerko Elisabeth. Leta 2009 je bil obsojen na dosmrtno ječo. (STA)

IZRAEL - Zaradi posilstva Nekdanji predsednik Kacav obsojen na sedem let zapora

TEL AVIV - Sodišče v Tel Avivu je nekdanjega izraelskega predsednika Mošeja Kacava (na sliki) zaradi posilstva in spolnega nadlegovanja uslužbenk obsodilo na sedemletno zaporno kazen in dve leti pogojno. Kacavu je sodišče naložilo tudi plačilo odškodnine v višini 100.000 šekelov (19.661 evrov).

Sodišče je odločitev sprejelo tri mesece po tem, ko so Kacava spoznali krivega očitanih mu obtožb. Odločitev sodniki niso sprejeli soglasno, saj je bil eden od treh sodnikov proti. Kacav je ves čas vztrajal, da je nedolžen in da gre za politično gonjo proti njemu.

Afera je izbruhnila julija 2006, ko se je v javnosti pojavila novica, da se je Kacav obrnil na tožilstvo, ker naj bi ga izsiljevala nekdanja uslužbenka. Ta je Kacavu očitala spolno nadlegovanje. Afera se je nato kmalu spreobrnila v obtožbe na račun Kacava, ki je prav zaradi tega odstopil kot minister in predsednik. Štiri leta kasneje in po obtožbah desetih žensk ter Kacavovih protiožbah, je bil nekdanji predsednik spoznan krivega posilstva in spolnega nadlegovanja.

Ob objavi izreka kazni je Kacav včeraj planil v jok in zaklical sodnikom: "Naredili ste napako. Vse je laž! Dekleta vedo, da je laž!" (STA)

ITALIJA - Lactalis z 29-odstotnim deležem Boj za prevzem Parmalata se stopnjuje

MILAN - Francoski Lactalis je včeraj svoj lastniški delež v italijanskem Parmalatu povečal na približno 29 odstotkov, s čimer je postal daleč največji posamični delničar italijanskega prehranskega velikana. Za delnico je odšel 2,80 evra, transakcijo, skupaj vredno 745 milijonov evrov, pa so na hitro zaključili včeraj.

Lactalis je pogodbo za odkup dobrih 15 odstotkov delnic Parmalata sklenil s tremi tujimi investicijskimi skladi Zenit Asset Management, Skagen in Mackenzie Financial Corporation, so poročali italijanski mediji. Lactalis je tako povečal lastniški delež tik pod prevzemni prag. Po italijanski zakonodaji mora vsakdo, ki preseže 30-odstotni lastniški delež na borzi kotirajoče družbe, objaviti prevzemno ponudbo.

Delnica Parmalata je bila ob koncu ponedeljkovega trgovanja na

Bivši ukrajinski predsednik osumljen umora novinarja

KIJEV - Ukrajinsko tožilstvo je sprožilo preiskavo proti nekdanjemu predsedniku Leonidu Kučmi, ki je osumljen sodelovanja pri umoru novinarja Georgija Gongadzeja. Kot je sporočil namestnik generalnega tožilca Renat Kuzmin, so Kučmi ob enem za čas preiskave prepovedali potovanje iz države.

Kučma je bil na položaju predsednika Ukrajine v letih 1994-2005. Politični novinar Gongadze, ki je bil do Kučme pogosto zelo kritičen, je bil umorjen septembra 2000. Njegov umor velja za najbolj zloglasen zločin v posovjetski zgodovini Ukrajine.

Razlitje nafte v Atlantiku ogrozilo na tisoče pingvinov

LONDON - Nafta, ki je stekla v ocean po okvari tovorne ladje v južnem Atlantiku blizu britanskega arhipelaga Tristan da Cunha, je ogrozila življenja več tisoč pingvinov. Ogroženo je tudi lovišče jastogov, ki je ključnega pomena za preživetje prebivalcev območja, so sporočili okoljevarstveniki. Tovorna ladja MS Olivia, ki je potovala iz Brazilije v Singapur, je prejšnji teden nasedla na otoku Nightingale Island, ki je del otočja Tristan da Cunha. Ladja je prevažala 1650 ton surove nafte in 66.000 ton soje. Vseh 22 članov posadke se je rešilo, preden je ladja razpadla na dva dela. Predstavniki za zaščito narave na otočju Tristan da Cunha je dejal, da je stanje grozno, ker se razlita nafta širi okoli celotnega otoka Nightingale Island. Saniranje posledic brodoloma otežuje težka dostopnost otoka, ki se nahaja na pol poti med Afriko in Južno Ameriko, 2800 kilometrov od najbližje celine.

Požar razdejal gledališče, zibelko kankana v Parizu

PARIZ - V dvesto let starem gledališču na severu Pariza, ki velja za zibelko kulturnega francoskega plesa kankan, je včeraj izbruhnil požar. V ognju je bilo poslopje skoraj povsem uničeno, ostalo je samo še kovinsko ogrodje, ki ga je oblikoval Gustave Eiffel, znan po konstrukciji Eifflovega stolpa. Zaradi požara v gledališču Elysee Montmartre je bilo malo pred 8. uro zjutraj po lokalnem času z dimom prekrito nebo celotne montmartske četrti, kjer se nahaja tudi znameniti kabaret Moulin Rouge. Vzrok požara, prve iskre katerega je opazila hišna pomočnica, še ni znan. Policija domneva, da je zanj kriva napaka na električni napeljavi. Ogenj je uničil streho in velik del notranjosti gledališča, preden je več kot 70 gasilcev v nekaj urah uspelo pogasiti požar. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

SVETI IVAN - Odločitev pristojnega odborništva

Dežela bo preverila stanje stavbe Narodnega doma

Predhodni načrt bo izdelal strokovnjak - Novico posredovali deželnemu tajniku SKGZ

Deželna uprava je uradno poverila strokovnjaku izdelavo načrta za ugotovitev trenutnega stanja Narodnega doma pri Sv. Ivanu. Novico o tem sklepu so pristojni z deželnega odborništva za finance in premoženje posredovali deželnemu tajniku Slovenske kulturno-gospodarske zveze Liviu Semoliču, ki neposredno spremlja dogajanja okrog treh narodnih domov iz zaščitnega zakona za slovensko manjšino.

Gre za majhen, a vendarle konkreten korak v zapleteni zgodbi sveitovanskega Narodnega doma. Stavba, ki je last Dežele, se nahaja v zelo slabem stanju, uprava pa bo vendarle sedaj dobila v roke »papir«, na osnovi katerega bo lahko kvantificirala stroške za obnovo poslopja. Kakšnim dejavnostim bo namenjena stavba, ko bo enkrat obnovljena, če sploh bo, pa ostaja še popolnoma odprto vprašanje.

Na deželni ravni se je s problemom sveitovanskega Narodnega doma začel prvi ukvarjati pokojni deželni svetnik Slovenske skupnosti Mirko Špacapan. Dežela je po njegovi zaslugi poslopje vključila v svojo nepremičninsko imovino, za njeno obnovo pa kasneje namenila 1,7 milijona evrov. Ta denar je trenutno še v deželni blagajni, saj bo treba pred vsakršnim obnovenim posegom odseliti športni center društva Libertas. To trenutno nerešljivo vprašanje blokira vsakršni načrt za sanacijo okoli 1900 kv. metrov obsežnega objekta, ki ga je fašizem nasilno odvzel tržaškimi Slovincem.

Da je problematika zapletena je ob 10-letnici odobritve zaščitnega zakona v našem dnevniku potrdila tudi pristojna deželna odbornica Sandra Savino. Počasi pa se je vendarle sedaj nekaj premaknilo.

Narodni dom pri Sv. Ivanu je v zelo slabem stanju

KROMA

FAI - Pomladanski dan

V soboto in nedeljo na ogled palače na Velikem trgu

Ta vikend, ko bo na sporedu tradicionalna spomladanska pobuda Fundacije za ambient - FAI (Fondo Ambiente italiano), znana pod imenom Pomladanski dan, bo slavila tudi italijanska kultura, ki bo bolj ali manj v številnih italijanskih mestih na voljo brezplačno. Prvi pomladni vikend ima namreč že po tradiciji kulturno intonacijo, ko lahko obiskovalci spoznamo kulturno in arhitektonsko pomembna poslopja, ki so običajno našim očem nedostopna. Več o 19. izvedbi Pomladanskega dneva so predstavnice tržaške delegacije organizacije FAI predstavile na včerajšnji novinarski konferenci, na kateri je deželna predsednica FAI Tiziana Sandrinelli poudarila, da cilj njihove Fundacije še naprej ostaja ohranjanje italijanske umetniško-zgodovinske in krajinske dediščine, ob tem pa je še apelirala na širšo javnost, naj se včlanijo v njihovo organizacijo.

Govornica nam je tudi postregla s podatkom, ki priča o tem, da se Italijani zelo radi odločajo za obisk nacionalnih in občinskih kulturnih zavodov. Izvedli smo, da je leta 1993, ko so izvedli prvi Pomladanski dan, 50 kulturnih hramov v 30 italijanskih krajih obiskalo 30 tisoč ljudi. Lansko leto pa so organizatorji zabeležili kar 500 tisoč obiskovalcev, ki so si lahko ogledali 590 kulturnih ustanov. Letos bodo v 260 italijanskih mestih odprli 660 kulturnih ustanov, v katerih bo »predavalo« 13 tisoč mladih vodičev. Živahno bo tudi v naši regiji, kjer bodo odprli 18 kulturnih ustanov, v ka-

terih bo sodelovalo 550 mladih vodičev. V Trstu bo letos pobleže moč spoznati tri palače, ki se nahajajo na Velikem trgu. Svoje duiri bodo na stežaj odprli mestna hiša, vladna palača in predsedstvo Dežele FJK, poleg teh pa bo moč obiskati tudi Mestni muzej preporoda (Civico Museo del Risorgimento). Omenjena poslopja bo moč obiskati to soboto in nedeljo, in sicer med 10. in 13. uro ter med 15. in 18. uro. Naj kot zanimivost povemo, da pri projektu sodelujejo tudi dijaki znanstvenega liceja F. Prešeren, ki bodo poskrbeli za slovenski in angleški vodeni ogled. Zgodovino in umetnost vseh treh palač na Velikem trgu bo v slovenskem jeziku moč spoznavati v soboto ob 15. uri in nedeljo ob 16.30, angleški vodeni ogled pa dijaki istega liceja pripravljajo za soboto ob 12. uri. Oba dneva bo zbirališče pred Lloydovo palačo.

Kulturna akcija, ki jo med drugimi podpira tudi Pokrajina Trst, se bo zaključila v nedeljo ob 18.15, ko bo v vladni palači na sporedu predstava Trieste e il risorgimento v režiji skupine L'Argante. Obiskovalci, ki morajo vnaprej rezervirati mesta, bodo lahko prisluhnili branju literarnih in dokumentarnih odlomkov, ki zadevajo italijansko preporodno gibanje v 19. stoletju. Čisto ob koncu naj povemo, da bodo vsi ogledi brezplačni, a so kljub temu vsi obiskovalci vabljeni, da fundaciji FAI namenijo prostovoljne prispevke, s katerimi ta fundacija skrbi za ohranjanje kulturne in zgodovinske dediščine. (sč)

POKRAJINA Predsednico in evroposlanko skrbi pristanišče

Infrastrukture, transport in evropski projekti za promocijo ozemlja so bile teme včerajšnjega uradnega srečanja med predsednico tržaške pokrajinske uprave Mario Tereso Bassa Poropat in evroposlanke ter deželno tajnico Demokratične stranke Deboro Seracchiani.

Na sedežu Pokrajine je Seracchianijeva podčrtala, da pokrajinska uprava odlično promovira svoje ozemlje in da je v teh letih znala izkoristiti priložnosti, ki jih ponuja Evropska unija. »V sodelovanju z drugimi krajevnimi upravami je Pokrajina ovrednotila Kras, njegovo bogastvo in značilnosti,« je dejala. Predsednica Bassa Poropat je napovedala, da bo v program drugega mandata vključila načrt virtualnega muzeja o zgodovini druge svetovne vojne v Trstu in okolici.

Sogovornici sta izrazili zaskrbljenost nad prihodnostjo tržaškega pristanišča, »ker se Unicreditov načrt seli v Koper, novo vodstvo pristaniške oblasti pa ne kaže zanimanja za evropsko načrtovanje, saj se nazadnje ni udeležilo srečanja o jadransko-baltskem koridorju,« je opozorila Debora Seracchiani. Predsednica Pokrajine je izjavila, da bi si »Trst zaslužil pristaniško politiko mednarodnega pridiha, brez ponižujočih strogo krajevnih interesov.«

DEVIN-NABREŽINA - Massimo Veronese

Uvesti zbiranje odpadkov na domu

Konec junija bo v devinsko-nabrežinski občini zapadla pogodba podjetju, ki ima v zakupu službo odvažanja odpadkov. Občinski svetnik Demokratične stranke Massimo Veronese je v tej zvezi vložil resolucijo, v kateri poziva župana in občinski odbor, naj v prihodnje uvede sistem zbiranja odpadkov po domovih.

Veronese je opozoril, da bi morali do konca leta 2012 v občini zbrati kar 65 odstotkov ločenih odpadkov, saj tako predvideva državni zakon iz leta 2006. Doslej je bilo ločeno zbiranje odpadkov v občini dokaj skromno, saj dosega le 221 odstotkov. Ta odstotek je »absolutno nezadosten in ob sedanjih pogojih bo zelo težko doseči merilo 65 odstotkov do konca leta 2012,« je zapisal Veronese, in dodal: »Na vsedržavni in mednarodni ravni je splošno ugotovljeno, da samo sistem zbiranja odpadkov po domovih lahko zagamči odstotek ločenega zbiranja, ki se približuje 70 odstotkom. V tržaški pokrajini pa samo občina Dolina dosega odstotek ločenega zbiranja v višini 50 odstotkov, to pa je doseglja potem, ko je ju-

Massimo Veronese

lija 2007 uvedla zbiranje odpadkov po domovih.«

Na podlagi teh ugotovitev je svetnik demokratične stranke pozval župana Giorgia Reta in njegov odbor, naj uvede »postopno ali po delih občinskega ozemlja sistem zbiranja odpadkov po domovih«, kar naj bo jasno obeleženo v razpisu natečaja za zakup službe zbiranja komunalnih odpadkov.

UL. VALDIRIVO - Podpora referendumu Obudili tržaški odbor proti jedrski energiji

WWF prireja jutri predavanje prof. Gianluce Ligija

Po černobilski nesreči leta 1986 so tudi v Trstu ustanovili odbor proti jedrski energiji, ki se je s kampanjo in podatki o radioaktivnosti potegoval za zaprtje jedrskih elektrarn. Podobni odbori so nastajali po celi Italiji. Volivci so se leta 1987, pod emotivnim vtisom černobilске tragedije, na referendumu z veliko večino opredelili za opustitev jedrske tehnologije.

Zdaj se po jedrski nesreči v Fukušimi (le-ta doslej k sreči ni terjala smrtnih žrtev) ponavlja tedanji scenarij. V Italiji se obeta nov referendum po odmevni japonski jedrski nesreči, tokrat se nasprotniki (pobudniki je Italija vrednot) zavzemajo za zaustavitev vladnega jedrskega načrta. Včeraj pa so v Ulici Valdirivo v Trstu obudili krajevno protijedrsko gibanje in predstavili Odbor podpornikov protijedrskega referenduma. V njem so organizacije WWF, Legambiente, Italia Nostra, Ya Basta, ARCI, Bioest, Koordinacija tržaških žensk ter odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, gostitelj srečanja. Nastopili so Luciano Ferluga, Lino Santoro,

Luca Tornatore, Tiziana Cimolino, Luciana Boschini in pater Antonio Santini, zastopnik gibanja Beati costruttori di pace (Blaženi graditelji mira).

Pobudniki so nesrečo v japonski elektrarni povezali z libijsko vojno, ker naj bi bila jedrska tehnologija v prvi vrsti povezana z vojaškim sektorjem. V luči aktualnih dogodkov je po mnenju pobudnikov nujno podpreti referendum proti jedrski energiji, slednja naj bi bila po njihovi oceni tudi ekonomsko neugodna. Vlado pozivajo, naj referendume, ki so napovedani za 12. junij, združi z upravnimi volitvami (15. in 16. maja) in tako prihrani 400 milijonov evrov.

WWF prireja jutri ob 18. uri v dvorani društva Società triestina canottieri Adria 1877 (pri Sv. Andreju, Istrski mostič 2) predavanje, na katerem bo Gianluca Ligija, profesor socialne antropologije na Univerzi v Benetkah in avtor knjige Antropologia dei disastri, povezal svoje raziskave o posledicah černobilске in drugih nesreč s potresom in jedrsko nesrečo na japonskem.

OBČINA TRST

Racovelli (Zeleni) o nuklearni v Krškem

Tržaški občinski svet bo - na valu japonskega cunamija in vsega, kar mu je hudega sledilo - v kratkem razpravljaval o slovenski jedrski centrali v Krškem. Svetnik UDC Roberto Sasso in svetnik zelenih Alfredo Racovelli sta vložila nujno resolucijo na to temo, o katerih pa so načelniki svetniških skupin v mestni skupščini menili, da naj bi ne bili prav nujni in da bi se morala o obeh prej izreči pristojna občinska komisija, šele potem pa občinski svet.

Iz obeh resolucij izhaja bojazan o varnosti slovenske nuklearke. Racovelli je v zelo razčlenjenem dokumentu spomnil, da je jedrska centrala v Krškem začela delovati leta 1983, da jo poganja reaktor ameriške izdelave, enak tistim, ki so eksplodirali v japonski Fukušimi. Evropska unija je financirala študijo o varnosti nuklearke, opravljena je bila leta 2000, rezultati pa niso bili objavljeni.

Predstavnik Zelenih se je obregnil ob izjave predsednika deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Renza Tonda, ki se tudi po jedrski katastrofi na Japonskem zavzema za »podvojitev nuklearke v Krškem, pri kateri naj bi sodelovala tudi italijanska energetska družba Enel.«

Racovelli je nadalje spomnil, da je podtajnik za gospodarski razvoj Stefano Saglia nedavno potrdil, da je bila tudi Furlanija-Juljska krajina vključena med dežele, v katerih bi lahko zgradili jedrske centrale. Izbrani sta bili dve območji: prvo pri Lignano, drugo med Spilimbergom in Latisano.

Svetnik Zelenih je v resoluciji zahteval, naj župan Dipiazza seznanji prebivalstvo z načrtom o posegih v primeru jedrskih nesreč, obenem pa je zahteval sklicanje izredne seje občinskega sveta, na kateri naj bi predsednik Tondo in občinski odbornik Riccardo Riccardi obvestili občane o deželnih načrtih o jedrski energiji.

POKRAJINA - Pobuda gostincev, hotelirjev in kmetovalcev

V Devinu-Nabrežini računajo na gospodarski preporod

Ustanovili združenji Devin Nabrežina Morje in Devin Nabrežina Kras

Na nabrežinskem srečanju (levo) so predstavili tudi novo združenje Devin Nabrežina Morje, ki mu predseduje Veronika Logar

KROMA

V sklopu projekta Center na ulici (Centro in via) so v devinsko-nabrežinski občini ustanovili združenji Devin Nabrežina Morje in Devin Nabrežina Kras. Novoustanovljeni združenji si bosta

prizadevali za ovrednotenje podjetništva na področju gostinstva, hotelirstva in tipičnih domačih proizvodov. Prvemu združenju predseduje Veronika Logar, lastnica sesljskega hotela Eden

TRST V CVETJU - Do nedelje

Razstavno-prodajna pobuda in paša za oči

Čas je nedvomno primeren za tovrstne nakupe

KROMA

Čeprav je za nami tudi prvi pomladanski dan, še vedno nimamo občutka, da bi nas grela tista prava pomladanska sončna žarka. Nas pa na bližajočo pomlad spominja razstava cvetja, ki je že nekaj dni na ogled na Drevoredu XX Settembre. Kamor koli seže oko, povsod spomladansko cvetje, drevesa, grmovnice, tematska literatura ... V okviru sejma Trieste in fiore - Trst v cvetju, ki bo na ogled do prihodnje nedelje, je moč občudovati in kupovati različno cvetje, ki cveti predvsem v tem letnem času.

Zivahno je bilo že pretekli četrtek, ko se je sejem odprl, odlični obiski pa so razstavljalci zabeležili tudi pretekli vikend, ko se je mnogo ljudi odločilo, da pa je vendarle napočil pravi čas za olepšavo vrtov ali teras. Številni razstavljalci ponujajo čudovite begonije po zelo ugodnih cenah, na svoj račun bodo prišli tudi ljubitelji hortenzij in kameelij, pa vrtnic in tulipanov. Kotiček okoli fontane ponuja sivko vseh velikosti, malo bolj naprej pa je moč občudovati pravi daljni zahod; kaktusi vseh oblik in velikosti bodo prav prišli tistim, ki cvetje zelo radi pozabijo zaliti. Na nekaterih stojnicah je moč kupiti orhideje različnih barv in velikosti, največ pa gre v promet, kot nam je zagotovil eden od prodajalcev, sezonsko cvetje, ki se bo sadilo v prihodnjih tednih. Celotno pisano podobo razstavišča pestrijo tudi stojnice, na katerih je moč kupiti knjige na temo gojenja cvetja, v množici knjig pa se najdejo tudi take, ki bodo marsikomu pomagale vrtu ali terasi dati harmonični videz. Kot zanimivost naj povemo, da se na razstavi cvetja prodaja tudi zelenjava. To je na sejem pripeljala kmetijska zadruga Ortofrutticola Medea, ki na sejmju prodaja sezonsko zelenjavo, kot so radič, solata, koromač, brokoli in drugo.

Za vse tiste, ki imajo radi cvetje, naj povemo, da je prodajna razstava odprta vsak dan od jutra do večera. Ob tem pa velja upoštevati tudi nasvet, da se najprej naredi obhod med razstavljalci, šele nato pa se splača odločiti, pri komu je možno opraviti najbolj ugoden nakup. (sč)

DEVIN-NABREŽINA - Oglede del za gradnjo novega turističnega naselja

Župani v Sesljanu

Zavzeli so se za sistemsko ponudbo za ovrednotenje kraškega ozemlja in njegovih proizvodov

Novo turistično naselje, ki ga gradijo na območju nekdanjega kamnoloma blizu Sesljskega zaliva, bi lahko postalo odskočna deska za promocijo kraškega ozemlja in njegovih proizvodov. Tako so menili župani občin tržaške pokrajine in slovenskih obmejnih občin med včerajšnjim ogledom objekta v gradnji. V Sesljski zaliv jih je bil na zadnjem srečanju županov občin Kraškega okraja devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret. Včeraj so obiskali območje ter se seznanili s turističnim potencialom nove strukture.

Ocenili so, da je projekt zelo zanimiv. Sesljan bi lahko postal s svojo novo turistično ponudbo nekakšna druga vhodna vrata za Kras. Z usklajeno sistemsko ponudbo bi postalo območje »za Sesljanom« zanimivo za odjemalce, kar bi bilo v obojestransko korist, saj bi bil Sesljan s svojim kraškim zaledjem privlačen za turiste tudi po izteku poletne sezone, v jesenskih mesecih, na primer septembra in oktobra.

Župani so si ogledali maketo novega turističnega naselja, imenovanega Portopiccolo, predstavniki lastnikov so izrazili pripravljenost pristopiti kot partnerji v strateški projekt Marketing Krasa, kar naj bi še bolj okrepilo sodelovanje z občinami.

(podpredsednik je Riccardo Ferfila), drugemu pa Andrea Radina, ki je lastnik vrtinarije Serre Fiorite (podpredsednik Aleš Pacor). Združenji uživata podporo Občine Devin-Nabrežina; projekt Center na ulici je bil deležen podpore Dežele Furlanije-Juljske krajine v višini 150 tisoč evrov.

Pobudo (v obe združenji je doslej pristopilo nekaj več kot štirideset podjetnikov) so članom in občanom predstavili v ponedeljek v nabrežinski Kamnarski hiši oziroma rojstni hiši Iga Grudna. Srečanje je uvedel Andrea Radina, ki je izpostavil potrebo oziroma nujnost tesnejšega sodelovanja podjetnikov in posebno trgovcev s celotnega občinskega ozemlja. Medtem ko bo njegovo združenje namenilo pozornost Nabrežini in zgornjemu kraškemu predelu občine, bo združenje, ki mu predseduje Veronika Logar, delovalo v obmorskih krajih. »Sesljan se končno prebujata. Zanimanje, ki jo je ta pobuda vzbudila zlasti med malimi podjetniki, predstavlja pozitiven znak še posebno v teh kriznih trenutkih,« je poudarila lastnica hotela Eden.

Podžupan in odbornik za trgovino Massimo Romita (zastopal je tudi župana Giorgia Reta) je pohvalil prizadevanja in zavzetost domačih podjetnikov. Občinska uprava jim bo stala ob strani, kot jim je stala ob strani pri iskanju finančnih sredstev za načrt Center na ulici. Novoustanovljeni združenji je pozdravil tudi Pietro Farina, direktor združenja Terziaria Trieste.

Na srečanju v Nabrežini so nekateri trgovci izrazili pomislek o umestnosti ustanovitve dveh novih združenj in to na ozemlju, kjer že delujejo druge trgovske in stanovske gospodarske ustanove. »Novoustanovljeni združenji predstavljata novost, ker sta namenjeni predvsem lokalnim podjetnikom in trgovcem za izvedbo zelo specifičnih in vsebinsko opredeljenih pobud. Naše ponudbe temeljijo na kvaliteti ob dostopnih cenah,« sta poudarila Veronika Logar in Andrea Radina.

CGIL: Glede nedeljskih odprtij politika odsotna

Sindikata CGIL obtožuje deželni odbor Furlanije-Juljske krajine, da ni bil sposoben obravnavati vprašanja nedeljskih in prazničnih odprtij trgovin. »Na tem področju je politika povsem odsotna, ker ne zna upravljati položaja, ki je nastal po razsodbah deželne upravne sodišča. Politika ni sposobna dajati konkretnih predlogov in institucijam so očitno bolj pri srcu interesi velike distribucije kot soočenje z delavci,« je bil rezek deželni tajnik CGIL Franco Belci, ki se je včeraj udeležil okrogle mize z naslovom »Praznika ne prodamo«. Srečanje je CGIL organiziral v hotelu Savoia v Trstu. Susanna Pellegrini, deželna tajnica sindikata trgovskega sektorja FILCAMS-CGIL, je omenila, da morajo odprtja trgovin slediti pravilom, ker bi skrajna fleksibilnost poslabšala delovne razmere v sektorju, ki ga že tako zaznamuje visoka raven prekernege dela in atipičnih pogodb.

Edinost prireja predavanje o zaščiti Slovencev in camorri

Ob 10. obletnici začetka veljavnosti zakona št. 38 z dne 23. februarja 2001 prireja družbeno politično društvo Edinost danes ob 17. uri v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14) predavanje z naslovom »La tutela minima delle minoranze linguistiche riconosciute e il potere della camorra nazionalista«. Predavanje bo v italijanskem jeziku brez prevoda v slovenski jezik. Društvo Edinost prireja ob raznih obletnicah predavanja o varstvu slovenske jezikovne in narodne manjšine, da nudi državljanom (predvsem na predstavniki oblasti), ki ne poznajo slovenskega jezika, osnovno poznavanje pravnih vidikov tega vprašanja. Edinost poudarja, da je poznavanje pravnih vidikov skromno tudi pri voditeljih slovenske manjšine.

Kaznovali »pilota«, ki je drvel po Barkovljah

Nek tržaški avtomobilist je v ponedeljek zjutraj med vožnjo po Miramarskem drevoredu v smeri iz Trsta proti Sesljanu težko pritisnil na plin in se prelevil v pilota. V Barkovljah je s svojo mazdo švignil mimo Ulice Boveto s hitrostjo 114 kilometrov na uro, se pravi 64 kilometrov na uro prehitro. Z laserjem ga je zasačila patrolja tržaške občinske policije. 33-letnega voznika z začetnicama M. C. je doletelo petsto evrov denarne kazni, voziško dovoljenje so mu začasno odvzeli, odbili pa so mu šest voziških točk.

Župani so si ogledali maketo novega turističnega naselja pri Sesljanu

KROMA

DSI - Koroška v besedi in glasbi

»Pavle Kernjak je rešil pozabe slovensko koroško glasbeno zapuščino«

Predstavili publikacije o skladatelju, ki so izšle pri KKZ - V drugem delu večera je nastopil kitarist J. Gregorič

Skladatelj, zborovodja in narodni delavec Pavle Kernjak (1899-1979) je rešil pozabe slovensko koroško glasbeno zapuščino, torej narodno pesem, njegov velik pomen pa je tudi v tem, da je ustvaril umetno koroško pesem. Tako sta na ponedeljkovem večeru Koroška v besedi in glasbi v Društvu slovenskih izobražencev uokvirila najvidnejši zaslugi velikega Korošca avtorica monografije Pavle Kernjak Jasna Nemeč Novak in urednik zbirke Kernjakove I in II Ivo Jelerčič. Vse tri publikacije je lani in predlanskim izdala Krščanska kulturna zveza, ki je med svoje prioritete uvrstila raziskave o vidnejših koroških osebnostih, vodja projekta pa je predsednik KKZ Nužej Tolmajer. V pozdravnem nagovoru se je Tolmajer zaustavil ob pomenu raziskovanja naše polpretekle zgodovine in predajanja tega bogastva sedanjim in bodočim rodovom, zelo dobro pa je tudi ocenil večdesetletno sodelovanje z rojaki na Tržaškem in Goriškem. Koroški večer v Trstu je v drugem delu obogatil koncert kitarista Janeza Gregoriča, ki je predstavil svojo zadnjo zgoščenko. Glavna pozornost je bila torej posvečena Pavlu Kernjaku, govor pa je bil tudi o njegovem sinu Miru (1926-2009) in o sodobnem skladatelju Jožetu Ropitzu, ki ga je v Peterlinovi dvorani predstavil častni predsednik KKZ Janko Zerzer.

Kernjak je bil samouk, rodil se je v mežnarjevi družini v Šentilju ob Dravi v Rožu, za samouka pa je dosegel neverjetne dosežke, že za časa življenja je bil izjemno znan in priljubljen, je poudarila Jasna Nemeč Novak. Njegov sin Miro je šel tudi po očetovih stopinjah, zapustil pa je manjši opus, saj se je posvetil kmetovanju in se tako v tej obliki predajal slovenski zemlji. Delovala sta na okopih slovenstva in tega dela smo se lotili tudi zato, da bi ju počastili, je sklenila misli Nemčeva.

Več let dela je bilo potrebnih za notni zbirki Kernjakovi I in II, zbranih je 180 skladb, gre pa za prvo izdajo zbranih del Pavleta in Mira Kernjaka, je podčrtal Jelerčič. V prvi je posvetni zborovski opus očeta Pavleta, ki obsega 134 skladb in sina Mira (12 skladb), v drugi pa so zbrane duhovne pesmi za zборе, mašni deli in napevi. Cerkvinih skladb Pavleta Kernjaka je tako 34.

V debati je prišla na dan velika Kernjakova povezanost s Trstom in Barkovljami, pa tudi zgodba slavne Mojcej, ki

Tokratni večer je bil prvenstveno namenjen glasbeni ustvarjalnosti Slovincem na Koroškem

KROMA

je zaznamovala Kernjakovo sodelovanje s Slovenskim oktetom. Oktet jo je slišal od domačinov leta 1959 na Koroškem, note pa so dobili v Ljubljani, kamor jih je napolil sam Kernjak. Več let prej je namreč pesem poslal v slovensko prestolnico na oceno, ni pa dobil nobenega odgovora. Kernjak ni dobil niti ene elitne državne nagrade, je ugotovila Nemčeva in dodala: »Življenje samo mu je postavilo spomenik!«

Glasba ga je zaposlovala od vedno, je Zerzer začel predstavitev sodobnega skladatelja in zborovodje Jožeta Ropitza, ki se je rodil v Podjuni leta 1936. Duhovnik in vsestranski glasbenik, ki pokriva tudi odgovorna mesta v krški škofiji, je zanimiv tudi za naše kraje, saj je sodeloval s pisateljem Rebulo. Bolj je znan v strokovnih krogih, doma in po svetu pa je prejel veliko priznanj in nagrad.

Drugi del večera je oplemenitil ko-

roški kitarist Janez Gregorič s predstavitvijo svoje najnovejše zgoščenke Espana plus ultra. Doma in po svetu priznani umetnik ponuja poslušalcu vpogled v dela raznih skladateljev kot so Fernando Sor, Francisco Tarrega, Abel Carlevaro ter povezuje in združuje tipično špansko glasbo iz različnih obdobij s sodobno glasbo, ki zavestno črpa iz nje. Na vrhunskem koncertu je Gregorič predstavil tudi nekaj svojih kompozicij. (tj)

V okviru projekta Prijazno v svet so februarja v otroški vrtci J. Košuta iz Križa v goste prišli gojenci in vzgojitelji Vzgojno zaposlitvenega središča CEO-VZS iz Sesljana. Otroci so na treh srečanjih izoblikovali ročne izdelke iz gline, s katerimi so skupaj z mladimi gojenci okrasili Drevo prijateljstva. Srečanja so zaključili s skupnim petjem, plesom in sladkim prigrizkom.

Predavanje o ugodnih lastnostih mangostina

Društvo NOE prireja danes ob 20.30 v Grudnovi hiši v Nabrežini predavanje na temo Zdravje in dobro počutje - ugodne lastnosti mangostina. Mangostin je eksotičen sadež, ki izhaja iz južnovzhodne Azije. Zaradi svoje edinstvene kemijske sestave je v zadnjem desetletju vzbudil veliko zanimanje mnogih promotorjev zdrave prehrane po vsem svetu. Predavatelj bo psiholog in naturopat Gianluigi Giacconi.

Virtualen obisk Briškovske jame

V centru za obiskovalce v Briškovski jami bodo danes ob 12. uri uradno predstavili relief z laserskim skenerjem znamenite turistične kraške jame. Relief so uresničili izvedenci pod koordinacijo Državnega inštituta za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko (OGS) na začetku leta. Glavni namen reliefa je ustvariti digitalni model Briškovske jame v realnih razmerjih, da bi omogočili virtualen ogled jame tistim, ki se ne morejo sami sprehoditi po njej. Pot, ki vodi do Velike dvorane 100 metrov pod površino, ni dosegljiva osebam s motoričnimi težavami, saj je sestavljena iz približno 500 stopnic. Nov virtualni projekt bo omogočil vsem ogled Briškovske jame, ki je vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov kot največja turistična jama na svetu.

Od sobote Center za mladinsko združevanje

Iz sodelovanja tržaških socialnih združenj La Quercia, Duemilauno Agenzia sociale, Etnoblog Associazione interculturale in One Stage je nastal center za mladinsko združevanje Ausonia-Etnoblog. Prostore namenjene kulturi, glasbi in multimedijem s slovenskimi dejavnostmi si bodo lahko mladi ogledali v soboto od 16. ure dalje. Ob tej priložnosti bodo v centru, ki se nahaja na koncu nabrežja zraven zgodovinskega kopališča Ausonia, nastopile nekatere glasbene in plesne skupine, dan pa bodo posvetili glasbeni vrstni hip-hop. Sledila bo debata o pomembnosti takih centrov in zakuska. Zvečer bo še na vrsti glasba v živo.

VIDEO NATEČAJ OTA-HROVATIN - Velik in pester odziv

Nagradili najboljše prispevke šol in odraslih

Pobuda krožka Fotovideo Trst 80 v sodelovanju z deželnim sedežem državne radiotelevizije RAI in pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev

Enajst šolskih prispevkov, dvanajst dokumentarcev, pet igranih filmov in tri slikovne predstavitve: to je bera letošnjega video natečaja Ota-Hrovatin, ki ga je krožek Fotovideo Trst 80 v sodelovanju z deželnim sedežem državne radiotelevizije RAI in pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev priredil že enajstič, letos pa se je predstavil v znamenju prenove, saj je krožek pravilnik za razpis prvič sestavil tudi v italijanskem jeziku in so letos prvič tudi sprejemali prispevke tudi v italijanskem jeziku pod pogojem, da so dela opremljena s podnapisi v slovenščini.

Dela je pregledala in ocenila štiričlanska komisija, v kateri so bili poleg predsednika krožka Fotovideo Trst 80 Marka Cividija še programistka slovenskega oddelka deželnega sedeža RAI Martina Repinc, snemalec omenjenega sedeža Giancarlo Skarabot in Žarko Šuc, montažer pri Videoestu, ki so upoštevali filmski jezik, ritem, svetlobo, zvok in zamisel. Njihova končna ocena prejetih del je postala znana prejšnji petek, 18. marca, ko je potekalo nagrajevanje v dveh reprihah: najprej dopoldne v dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah, kjer so nagradili prispevke šol, zvečer pa v dvorani Narodnega doma v Ul. Filzi v Trstu, kjer so prišli na svoj račun filmi »odraslih«.

Če začnemo pri šolskih prispevkih, naj povemo, da so prišli tako iz Trsta in Gorice kot tu-

V Narodnem domu so nagradili odrasle udeležence natečaja

KROMA

di iz Ljubljane in Celovca. Prav v Celovec sta šli tudi dve nagradi, saj si je tamkajšnji Mladinski dom prislužil priznanje za animirani film in za-

sedel tretje mesto v kategoriji dokumentarnih filmov. V tej kategoriji je drugo mesto šolo katinarski podružnici Nižje srednje šole Sv. Cirila in Meto-

da od Sv. Ivana, prvo pa NSŠ Srečka Kosovela z Opčin in Proseka.

V večernih urah pa je kot že rečeno v tržaškem Narodnem domu potekalo nagrajevanje »odraslih« filmov s predvajanjem po oceni žirije najlepših del, kjer je ob povezovanju Valentine Sancin navzoče nagovoril predsednik krožka Cividari. V kategoriji dokumentarnih filmov je zmaga Ulli Zupin s filmom Hong Kong o frenetičnem življenju v metropoli, ki se spogleduje z antiko mistike. Na drugo mesto se je uvrstil Oskar Volpi z delom Onstran kozorogovega povratnika, ki prikazuje enkratno naravno okolje, medtem ko je tretje mesto zasedel Silvo Jelinčič-Pančo z dokumentarcem Območje miru, ki predstavlja pogled v naravno idilo skozi enkratne posnetke flore in favne.

V kategoriji igranih filmov je zmaga Daniel Radetti s filmom Tomos Riders, ki predstavlja parodijo znanega filma Easy Rider in gledalca humorno popelje po kraškem okolišju. Drugouvrščen je bil Sergio Zoch Čok z delom Tržaški mozaik, sestavljenko tržaških podob skozi poučni sprehod po mestu, medtem ko je tretje mesto zasedel Branko Lenarčič s filmom Alexa. V kategoriji slikovnih predstavitev pa je zmaga Sonja Osbich s prispevkom Super rajona, druga je bila Helena Volpi z delom Življenje v zalivu, tretja pa Alenka Petaros s prispevkom Sprehod po Milanu.

SODOBNA UMETNOST - V koprskih galerijah Loža in Meduza

V Kopru je na ogled Srčna kraljica Giovanne Torresin

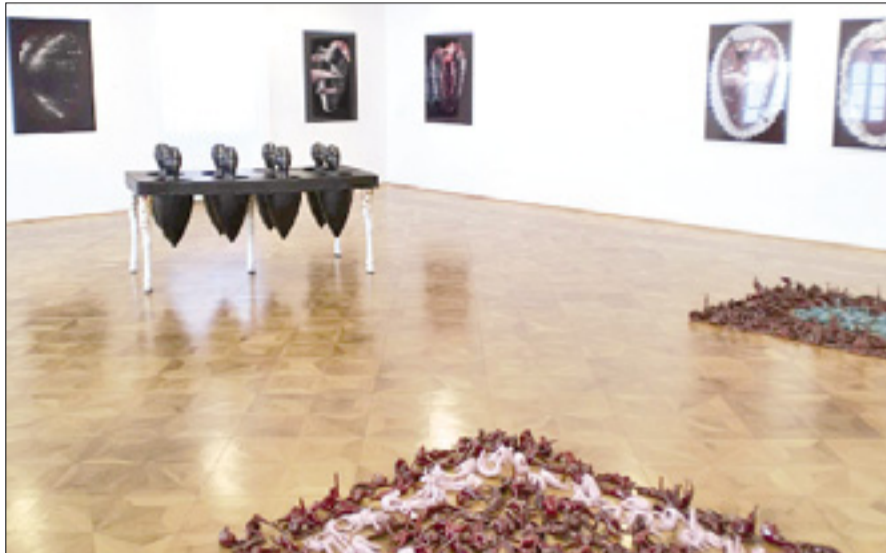
Na ogled je izbor fotografij in prostorskih postavitev - Razstava italijanske umetnice do 6. aprila

V Kopru si lahko tačas ogledamo razstavo italijanske umetnice Giovanne Torresin. Avtorica je diplomirala na milanski likovni akademiji Brera. V sredini devetdesetih let prejšnjega stoletja je uspela s svojim delom vzbuditi zanimanje italijanske kritike. Sodelovala je na več skupinskih razstavah tako v Italiji kot v tujini. Samostojno pa se je v glavnem predstavila v italijanskih galerijah sodobne umetnosti.

Na razstavi z naslovom Srčna kraljica so na ogled dela, ki želijo čim bolj izčrpno predstaviti avtoričino umetniško raziskovanje od leta 1994 do danes. V galeriji Meduza se nahaja sedemnajst fotografij, galerija Loži pa gosti fotografije in prostorske postavitev.

Raziskovanje Giovanne Torresin temelji na obravnavanju kompleksnega odnosa med človekom in njegovim telesom. V okviru njenega izražanja postane telo sredstvo za raziskovanje globlin podzavesti. Zelo pogosto v središče pozornosti postavi svoje telo, predstavljeno kot alegorijo čaščenja ženskih značilnosti. V ta sklop spadajo fotografije v Meduzi, kjer je avtorica uporabila sakralni motiv Matere božje z otrokom. Podoba, katero je prevzela iz nekaterih italijanskih slik iz 16. stoletja, je s posegi preuredila. Dodala je svoj obraz in lahkotne naslikane obleke spremenila v bleščeče kovinske oklepe. Ob tem je s posegi ustvarila še vizualni efekt, preko katerega mehke ženske kožne površine postopoma prehajajo v prefinjeno okrašene kovinske plošče. Na tak način se je telo umetnice spremenilo v moderno ikono materine ljubezni.

Tema ljubezni se nadaljuje tudi v Loži, in sicer v podobah fotografjskega ciklusa src. Ti izdelki so vizualno zelo močni. Gre namreč za podobe resničnih src v oklepju čipk, bodeče žice ali pa z zadrگو. Te po-

Na ogled so tako fotografije kot prostorske postavitev

dobe se predstavljajo kot trofeje oziroma kot simboli skrajne predanosti ljubezni.

Med prostorskimi postavitvami, ki se nahajajo v Loži, srečamo tri preproge, sestavljene iz keramičnih kipcev, in dve mizi. Eno od preprog sestavljajo bela keramična srca in rdeči granatni jabolki. Z ene strani se tako soočamo s kisellkastim okusom sadja, z druge pa z bolečino srca, ki se v svoji skulpturni upodobitvi predstavlja kot nežno zamrznjena. Binom med nedolžnostjo in strastjo oziroma med svetim in posvetnim srečamo še v mizi iz leta 1996. Jajca, ki se nahajajo v strukturi mize, simbolizirajo ženski spolni organ, struktura mize pa telo. Pri ostalih dveh preprogah, sestavljenih iz keramičnih hibridnih figuric, in z drugo mizo, pa se nadaljuje obsesivno obravnavanje telesa in mize, druge stalne podobe avtoričinega raziskovanja. Za umetnico je namreč miza simbol pojedinosti in odnosov.

Razstava bo na ogled do 6. aprila. Galerija Meduza je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 16. ure, galerija Loža pa od točka do sobote od 11. do 17. ure, ob nedeljah od 11. do 13. ure.

Štefan Turk

Zlobec, Saša Pavček in Kravos v španščini

Pri argentinski založbi Zoe/re in čilski založbi Lar Ediciones so v tem mesecu v španskem prevodu izšla tri dela slovenskih avtorjev: antologija pesmi Ljubezen dvoedina Cirila Zlobca, dramska trilogija Saše Pavček Na odru zvečer in Pesmi Marka Kravosa. Založbi načrtujeta tudi izdajo prevoda pesniškega prvenca Saše Pavček Obleci me v poljub.Zlobčevo Ljubezen dvoedino je v španščino prevedla Ana Cecilia Prenz Kopušar, dramsko trilogijo Pavčkove pa Juan Octavio Prenz, ki je v španščino prevedel že Prešernove Poezije, je sporočil Dušan Kopušar.

Pobudnik projekta prevajanja v španski jezik je ustanova Srečanje Pri Gabru oz. La Casa de Kamna iz Kamne Gorice pri Radovljici. Vse tri knjige so izšle pri založbi Zoe/re iz Buenos Airesa in založbi Lar Ediciones iz Čila, in sicer s finančno pomočjo Javne agencije za knjigo RS in omenjene ustanove. Predstavitev knjig bodo 30. marca potekale v argentinskih mestih Buenos Aires, Mar del Plata, La Plata Ensenada ter v Concepcionu v Čilu. Na njih bodo sodelovali Kravos in oba prevajalca. (STA)

Novosti MK

Zbirka Nova slovenska knjiga Mladinske knjige beleži tri novosti. V knjigi Misli name, ko ti je lepo se avtorica Maja Gal Štromajer sooča s smrtjo očeta, Vinke Möderdorfer se v romanu Nihče več ne piše pisem poigrava v dokončnostjo pisane besede, Irena Velikonja pa je z romanom Naj počiva v miru dokazala, da je tudi pogreb dober motiv za pisanje. (STA)

ZBOROVSKO PETJE - V nedeljo na tržaški Pomorski postaji, 3. aprila nadaljevanje v Bazovici

Prvi del rekordne revije Pesem mladih

Zaradi množične udeležbe se je Zveza cerkvenih pevskih zborov odločila za dva koncerta - Prevladovalo je razigrano in ustvarjalno vzdušje

Utrinka z nedeljskega koncerta na tržaški Pomorski postaji

KROMA

S skoraj petdesetimi prijavljenimi zbori je revija otroških in pevskih zborov Pesem mladih dosegla letos rekordni uspeh in bo zato naznanjala pomlad mladih glasov na dveh revijah. Prva je bila na sporedu v nedeljo v že tradicionalnem okviru Pomorske postaje v Trstu, druga pa bo 3. aprila v Športnem centru Zarja v Bazovici. Naj bo razlog uspeha razcvet otroškega petja na Tržaškem ali nagrada, ki jo vsem nastopajočim radodarno namenja Slovenska prosvetna matica, je Pesem mladih, vsaj iz številčnega vidika, spodbuda za bodočnost najbolj priljubljene amaterske dejavnosti Slovencev na Tržaškem.

Zveza cerkvenih pevskih zborov se je zaradi števila nastopajočih odločila za čim bolj tekoči potek sporeda, ki sta ga s kratkimi napovedmi povezovala Urška Sinigoj in Peter Raseni, zato se je tokrat odpravila priložnostnemu govoru kot tudi koristnim sestankom s strokovnjaki tega zborovskega področja.

Letos je bilo splošno vzdušje precej ustvarjalno, saj so otroci večkrat sodelovali pri nastopih tudi z glasbeno spremljavo, zborovodje pa so bili pogosto avtorji in prireditelji skladb. Zaradi nastopanja šolskih in društvenih zborov so nekateri pevci imeli kar naporen popoldan, saj so nastopili v dveh

zborih, a tudi med mentorji je bilo kar nekaj »maratoncev«, med katerimi je izstopal glasbenik Aljoša Saksida, ki se že nekaj let zelo aktivno udeležuje na področju otroškega petja. Kombinacija z glasbili mu je najljubša, zato je poleg pisanja skladb spremljal na harmoniko in klavir, obenem je bil mentor malih otroških instrumentalnih skupin. Za nastop je pripravil zbor razigranih pevcev vrtca Anton Fakin s Cola, zbor vrtca Elvira Kralj iz Trebč, otroški zbor in instrumentalno skupino Vigred iz Šempolaja (v sodelovanju z Nicole Starc), otroški zbor Primorec, kateremu je zaupal tudi otroško različico poletne uspešnice Waka-Waka, napisal je skladbe tudi za zbor vrtca iz Lonjerja, ki ga vodi Marisa Santi, s spremljavo je sodeloval še pri dveh zborih.

V dvojni vlogi skladatelja in zborovodje je nastopil tudi David Žerjal, ki je s sodelovanjem harmonikarja Benedetta Sincovicha pospremil pevce otroškega zbora SKD Slavec in zbor šole Mara Samsa-Ivan Trinko Zamejski tudi v svet ljudske glasbe. Harmonika je bila protagonistka letošnje revije kot primerna podlaga za zbor, ki so z upoštevanjem predloga organizatorjev črpali iz ljudskega glasbenega zaklada. Spodbuda je bila zelo koristna in smiselna, saj

se pvnost ljudskih melodij zlahka prikupe malim pevcom in je obenem način za spoznavanje pomembnega dela narodne in krajevne kulture. Skoraj vsi zbori so se zato odzvali vabilu, nekateri z narečnimi besedili, drugi s slovenskimi obče znanimi pesmimi kot sta Moj očka ima ali Barčica, tretji, kot na primer zbor osnovne šole Bubnič iz Milj (vodi Maddalena Mura), z izštevankami, ali s prilagojenimi kroji kot zbor ške-denske šole Ivan Grbec, ki je zapel v otroških nošah pod vodstvom Norine Dobrilla.

Na openski šoli France Bevk je gospod Franc Pohajac pripravil dva projekta z mlajšo in starejšo pevsko skupino, najprej z uokvirjanjem pesmi z zvoki narave, nato z razgibanimi kombinacijami zbora, solistov in dua flavt. Lara Puntar je napisala in izvedla pripovedne pesmice z zborom šempolajske osnovne šole Stanislav Gruden, Zulejka Devetak pa je podpisala igrivo Žabjo pesem za zbor osnovne šole 1. Maj 1945 iz Zgonika, ki ga vodi Sanja Ferlan, in je spremljala simpatične pevce devinskega zborčka Do-Mi-Sol, ki ga vodi Barbara Corbatto. Z ustvarjalnim pristopom je tudi Jana Drasić pisala, vodila in izvedla koreografske gibe z zborom osnovne šole Avgust Černigoj s Proseka.

Zborovodje so pokazali pozornost tudi do krajevne literature z izbiro skladb Zorka Hareja, Ubaldina Vrabca, Aljoše Tavčarja, Dine Slama, ali uglasbitev besedil letošnjega Prešernovega nagradnega Miroslava Košute. Krajevni zaklad je bil na primer snov nastopa zbora katinarske osnovne šole Fran Milčinski z zborovodjem Manuelom Purgerjem. S ponarodelo literaturo so nastopili zbor šole Alojz Gradnik s Cola (vodi David Pupulin), zbor osnovne šole Pinko Tomažič iz Trebč pod vodstvom Elizabete Stopar in zbor šole F.S.Finžgar iz Barkovelj (vodi Manuela Destri).

Vedno manj zborov skuša izuriti posluh mladih pevcev na najbolj naraven in učinkovit način oz. s petjem »a cappella«; med vztrajnimi vzgojitelji ostaja gospod Anton Bedenčič z zborom Zvonček, na to pot pa sta se usmerila tudi Luka Carli z zborom vrtca Dijaškega doma Vesela Račka in zbor šole Fran Venturini, ki pod vodstvom Manuela Purgerja združuje otroke iz Boljunca, Boršta in Peska.

Bazovico sta zastopala štiridesetletni zbor A.M.Slomšek, ki suvereno poje pod vodstvom Zdenke Kavčič Krizmančič, a tudi zbor šole Kajuh-Trubar, ki poje in igra na kljunaste flav-

te in mala glasbila pod vodstvom Carmen Cosma. Pogled v pisani svet otroškega petja od Milj do Devina so dopolnili še nastopi zbora kriške šole Albert Sirk pod vodstvom Sandre Poljšak, zbora vrtca Pika Nogavička iz Doline (vodi Mihaela Skupek), zbor svetovanske šole Oton Župančič, ki ga je solidno pripravila Katja Granier, zbor dolinsko-mačkoljanske šole Prežihov Voranc, ki je pod vodstvom Nede Sancin poskrbel še za blues-noto. Revijo so po tradiciji zaključili starejši pevci, tokrat vokalna skupina nižje srednje šole sv.Cirila in Metoda, ki se je gibala med melodičnimi in ritmičnimi zahtevami programa, ki ga je izbral in pripravil Maurizio Marchesich, in še deklinski zbor liceja A.M.Slomšek, s katerim je Neda Sancin oblikovala večglasje v niansah popevke.

Tudi letos je kvaliteta nastopajočih nihala med skrbno pripravljenimi, kreativnimi ali bolj improviziranimi nastopi, spontanost otroških nastopov pa je bila kot vedno glavni adut, da se je program kljub nadpovprečni dolžini prikupil pretežno »potujoči« publiki, ki je prihajala in odhajala iz dvorane kot zvesto spremstvo malih protagonistov revije.

Rossana Paliaga

GLASBA - Navdušujoč ponedeljkov koncert

Elisin »ocean energije« preplaval tudi Rossetti

Pred številnim domačim občinstvom je izvedla prvega od dveh koncertov

Organizatorji so obljubljali »ocean čiste energije« in tokrat niso pretiravali. Elisa, energična 33-letna pevka iz Trziča, je v ponedeljek zvečer navdušila domače občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo tržaško gledališče Rossetti. V sklopu turneje »Ivy« (Bršljan) je izpeljala prvega od dveh predvidenih koncertov, ki je bil posvečen vodi: ogenj in bolj mediteranske ritme bo v Trstu opevala 22. aprila.

»Vidim, da smo gledališče napolnili s svojimi prijatelji in sorodniki, tu je kot na krstu,« se je proti koncu pošalila vidno zadovoljna Elisa in mahala zdaj enemu zdaj drugemu poznamo obrazu v dvorani. Resnici na ljubo je bilo vzdušje zelo sproščeno in domače, Elisa si je privoščila tudi nekaj besed v

tržaškem narečju, predvsem pa ponudila bogat izbor svojih italijanskih in angleških uspešnic.

Odeta v dolgo belo obleko, kot snežna kraljica z daljnega severa, se je Elisa tudi tokrat izkazala kot izkušena in sposobna pevka, ki se zna odlično poigrati s svojimi vokalnimi sposobnostmi. Od uvodne melodične Lullaby, med katero je bila Elisa sama na skoraj povsem zatemnjenem odru, do zadnje energične Ostacoli del cuore, ki jo je za tržaško pevko napisal italijanski roker Ligabue. Med njima skoraj dvourni koncert: prvi del nekoliko bolj umirjen, z Eliso, ki je igrala zdaj na kitaro, zdaj na klavir in celo tolkala ter zapela uspešnice Una poesia anche per te, Dancing, Asile's World.

Po odmoru se je pevki pridružil otroški pevski zbor Artemia iz Torviscosa in pospremil njeno izvajanje, ki je po bolj umirjenih melodijah (Qualcosa che non c'è, Fresh Air, Rainbow) zaobjelo tudi rok-rske ritme: Elisa je sezula čevlje in kljub dolgi (neravno praktični) obleki neutrudno skala po tržaškem odru med petjem skladb 1979 (skupine Smashing Pumpkins), Cure me, Ti vorrei sollevare do že omenjene končne Ostacoli del cuore.

Občinstvo je njen nastop spremljalo z ritmičnim ploskanjem: Elisa mu je večkrat radodarno prepustila tudi mikrofona in gledališče ji je hvaležno odgovorilo s petjem. Na primer med pesmijo Una poesia anche per te ali nepozabno Almeno tu nell'universo, ki jo je pred kakim desetletjem pela Mia Martini. Na ogromnem ekranu v ozadju so se vrstili posnetki žuborečih rek, skalnatih vrhov in ledenih površin: tiste narave, ki je Elisi blizu že od nekdaj.

Glasno ploskanje je Eliso priklicalo ponovno na oder, kjer je zapela še pesem Luce (tramonti a nord eset), svojo prvo italijansko uspešnico, s katero je pred desetimi leti slavila na sanremskem festivalu. Čas je bil samo še za zahvale, med katerimi je Elisa imensko imenovala prav vse člane ekipe, ki se dnevno trudijo za uspeh njene turneje: od stilistke do šoferjev, od tiskovnega urada do mojstrov zvoka, od odličnih vokalistik in glasbenikov do šefa produkcije. In se na »raggae« ritmič jamajške legende Boba Marleya poslovala od tržaških oboževalcev. Na ponovno snidenje bo potrebno počakati le dober mesec. (pd)

Elisa med ponedeljkovim koncertom v Trstu: na odru gledališča Rossetti bo z novim programom ponovno nastopila 22. aprila

KROMA

KLANJ - Od danes do 6. aprila

Teden slovenske drame: tudi SSG

Danes Nekropola - Selektor je Marko Sosič

Teden slovenske drame bo v 41. izdaji manj razkošen kot lanski jubilejni, ostaja pa enako drzen, so na ponedeljkovi predstavitvi povedali organizatorji - Prešernovo gledališče Kranj (PGK).

Letošnji proračun festivala znaša 125.000 evrov, večino sta zagotovila ministrstvo za kulturo in mestna občina Kranj. Festival bo potekal od danes do 6. aprila. Letošnji festival slovenske dramatike bo po besedah v.d. direktorice PGK Mirjam Drnovšek v primerjavi z lanskim, jubilejnim, malce manj razkošen, podobno kot lani pa bo potekal v več sklopih. Poleg tekmovalnega in spremljevalnega je namreč organizatorjem tudi letos uspelo zagotoviti mednarodni program.

V tekmovalni program je selektor Marko Sosič uvrstil sedem predstav, ki po njegovih besedah prinašajo »tematiziranje in problematiziranje sedanjosti ter njenega družbenega ustroja, v katerem latentno delujeta človeška uničevalna sila do bližnjega, ki se rojeva iz zavisti, ignorance, kapitala, politike, oblasti, pa tudi iz šibkosti in ranljivosti«

Festival bo danes začela predstava Nekropola (Društvo Celinka in Mestno gledališče ljubljansko), nadaljeval pa se bo s predstavami Totenbirt (SNG Drama Ljubljana), Hlapci (Anton Podbevšek Teater Novo Mesto in PGK), Žabe (Mestno gledališče Ptuj), Preklet naj bo izdajalec svoje domovine (Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana), Zaljubljeni v smrt (Slovensko stalno gledališče Trst in Novi ZATO) ter Jakob Ruda (PGK).

Omenjene predstave se bodo

potegovala za Šeligovo nagrado za najboljšo uprizoritev festivala, ocenjevala pa jih bo mednarodna komisija. Slednjo bo letos vodila dramaturginja in kritičarka Amelia Kraigher, pri delu ji bosta pomagala gledališki kritik, teoretik in pisatelj Jasen Boko ter gledališki kritik Dušan Rogelj.

Predstave tekmovalnega programa se bodo za nagrado občinstva potegovala skupaj s predstavami spremljevalnega programa, v katerem pa zaradi bolezni v ansamblu ne bo sodelovala napovedna igra 5fantkov.si. Zaradi posledic potresa na Japonskem pa je v mednarodnem programu morda ogroženo tudi gostovanje Gledališča luninega mrka iz Tokia.

Na sklepnih slovesnostih festivala 6. aprila bodo podelili tudi Grumovo nagrado za najboljšo izvirno dramsko besedilo ter bienalno Grün - Filipičevo priznanje za dosežke v slovenski dramaturgiji.

Letošnji dodatni program bodo poleg delavnice dramskega pisanja Kreativni potenciali psihodrame in okrogle mize Mednarodnega gledališkega inštituta z naslovom Dramska pisava v obdobju krize odlikovale predstavitve dramskega krožka študentov Filozofske fakultete in dveh knjig.

Tako izbor predstav kot tema mednarodne okrogle mize sta po besedah vodje umetniškega oddelka PGK Marinke Poštrak letos v znamenju drznosti, hkrati pa se gledališčniki zavajo, da v času krize ne smejo postati predzrni do »roke, ki jim reže kruh«.

KNJIŽNA NOVOST - Tretja samostojna zbirke Maje Razboršek

Pesniška zbirka Nepopolna Histija

Zbirka je razdeljena na pet ciklov, vsebuje pa tudi italijanske prevode Jolke Milič - Knjigo je izdalo Kulturno društvo Vilenica

Izdaja dvojezične pesniške zbirke Nepopolna Histija ali L'imperfetta Estia sezanske pesnice Maje Razboršek ob njenem življenjskem jubileju odpira zanimivo branje slovenskemu in italijanskemu občinstvu. Tako kot prvo pesniško zbirko Ranjeni papir/La carta ferita (1995) je tudi njeno tretjo samostojno pesniško zbirko, ki je izšla pri Kulturnem društvu Vilenica, v italijansko prevedla odlična in priznana prevajalka Jolka Milič. Zbirko so na pot pred kratkim pospremili številni ljubitelji poezije v sezanski Kosovelovi knjižnici, kjer je avtorica zaposlena že 10 let in si kot mladinska knjižničarka in vodja bralnega študijskega krožka Sončna ura ves čas prizadeva širiti bralno kulturo. Tudi ta pesniška zbirka nadgrajuje njen poetični svet iz njene druge zbirke Pretanjeni razbor (2000).

Pesnica je že v naslovu določila temeljno idejo zbirke in s tem tudi ime, ko je pesemski jaz (lirski subjekt) poimenovala Nepopolna Histija. Motiv grške boginje družine in domačega ognjišča, zaščitnice mirnega in spokojnega življenja, pa tudi pregnancev, je presadila v življenje tuzemske ženske, ne da bi se nehala zavedati njene nepopolnosti, saj se umrljiva ženska pač ne more povsem poistovetiti z boginjo, ima pa marsikatero njeno lastnost in opazne prvine arhetipa večne ženske.

Opazna je pesničina navezanost na Kras - na pokrajino, kjer se sicer ni rodila, jo je pa zavestno izbrala za svoje življenjsko in ustvarjalno okolje. Pesnica izpričuje tudi globoko predanost in spoštova-

Z nedavne predstavitev v Sežani

OLGA KNEZ

nje likovne umetnosti, saj vseh pet ciklov, na katere je zbirka razdeljena, poimenuje z likovnimi pojmi (Črnofiguralna poslikava: tema je starejša od svetlobe, Rdečefiguralna poslikava: vzplamenevanje in izplamenevanje, Ploskoviti relief: ob njegovem bridkem robu se mehčam, Visoki relief: rastoče senca, Soha: slutnja slutnje). Poleg pesmi v slovensčini vsebuje še prevode v italijansko, ki jih je prispevala Jolka Milič, ki je napisala spremno besedo, zbirki pa so dodani še podatki o avtorici in prevajalki.

Pesnica Maja Razboršek je članica Društva slovenskih pisateljev, Združenja književnikov Primorske in kraškega literarnega društva Zlati čoln. Njene pesmi zasledimo v slovenskih in tujih literarnih revijah (na pr. Le voci della Luna), na spletu (Fili d'aquilone), številnih zbornikih in almanahih, s kar šestimi pesmimi pa je zastopana v tretjem zvezku Antologije slovenskih pesnic, ki jo je leta 2007 izdala založba Tuma. Junija lani je za pesniško zbirko Istosrednost prejela nagrado Prem 2010 kot najboljšo pesniško zbirko med

tistimi, ki so jih poslali člani Združenja književnikov Primorske na ta razpis. Maja je prejemnica tudi Čopovega priznanja za leto 2009, ki ga podeljuje Zveza bibliotekarskih društev Slovenije za uspešno temeljno strokovno delo na področju knjižničarstva.

Jolka Milič je izjemna prevajalka književnosti iz slovensčine v italijanski jezik (in obratno). Prevode slovenske poezije v italijansko in italijanske v slovensko je objavila v številnih literarnih revijah v Sloveniji in Italiji ter na spletu (Fili d'aquilone). Je vrhunska prevajalka poezije, kar potrjujejo številne nagrade in priznanja, ki jih je prejela za svoje prevajalsko delo. Med njimi izstopata Lavrinova diploma, ki jo podeljuje Društvo slovenskih književnih prevajalcev za prevode iz slovensčine v tuje jezike in Red zvezde italijanske solidarnosti Republike Italije za prevodni opus in življenjsko delo. Jolka Milič je prevedla več kot 40 pesniških zbirk in kar nekaj izmed njih tudi uredila. Marca lani je v Trstu prejela posebno priznanje, ker s svojimi prodornimi in prefinjenimi prevodi prispeva k poznavanju in širjenju slovenske in italijanske književnosti.

Zbirka Nepopolna Histija / L'imperfetta Estia, za katero je avtorica tudi prispevala naslovnico in jo je v nakladi 400 izvodov tiskala tiskarna Mljač iz Divače, je z nesporno umetniško estetsko in sporočilno vrednostjo, tudi zavoljo izbranega jezika z bogatim besediščem in svežimi metaforami, obojgata slovenski pesniški prostor.

Olga Knez

GORICA - Podatki zavoda Istat za februar

Cene živil narasle, jutri nove podražitve

Veliki distributerji vsiljujejo svoje cenovne odločitve - Moka in mleko dražja

V Gorici so februarja cene živilskih izdelkov narasle za pol odstotka, za prihodnje dni pa naj se potrošniki pripravijo na nove podražitve. »Prejšnji mesec so veliki distributerji dvignili ceno moka in mleka, to pa je seveda povzročilo podražitev številnih živilskih izdelkov,« poudarja goriški občinski odbornik Sergio Cosma, ki je včeraj predstavil podatke o februarjskih cenah, zbranih na podlagi navodil državnega statističnega instituta Istat.

»Edino cene raznih vrst mesa se februarja niso spremenile,« pravi Cosma in pojasnjuje, da so se veliki distributerji odločili za številne podražitve, njihovim odločitvam pa se enostavno ni mogoče upreti. »Multinacionalke, predvsem francoske, določajo cene, saj nimajo prave konkurence, ki bi jim vzele kupce,« pravi Cosma in opozarja, da je nov dvig cen predviden ravno za jutrišnji dan. Supermarketi bodo namreč dobili nove cene, v katerih bo podražitev kar nekaj. »Že vnaprej vemo, da bo dražja kava, podražitve pa lahko pričakujemo tudi pri mlečnih izdelkih,« pravi Cosma in opozarja, da so v prejšnjih mesecih zaprle razne mlekarnice iz Karnije. »Veliki distributerji so šli do sirarjev in za prodajo njihovih proizvodov na za to namenjenih policah zahtevali plačilo petstotih evrov. Police v marketih imajo namreč vsaka svojo ceno, bolj vidna mesta pa so seveda bolj draga,« pojasnjuje Cosma. Po njegovih besedah so bile v karnijskih mlekarnah marže zaslužka tako majhne, da so se marsikje odločili za zaprtje. »Edini način za kljubovanje velikim živilskim koncernom je kupovanje krajevnih proizvodov, ki jih v Gorici lahko dobimo na tržnicah v Ulici Garibaldi in na Korzu Verdi. Seveda ni mogoče pričakovati, da bo priletna gospodinja iz primestnih rajonov prišla kupiti kos sira v mesto,« ugotavlja Cosma in sviri kupce, naj vedno preberejo etikete živil, ki jih proizvajajo. »Vedno je treba biti pozorni na ceno na kilogram in na liter, ki nam edina pove, če je določen izdelek poceni,« pravi Cosma in opozarja, da so tudi akcije v supermarketih zavajajoče. »Izvedenec, ki je

MLEKO

BUMBACA

pregledoval cene, je ugotovil, da so v lončkih v akciji en milimeter jogurta manj, kar se pri velikih količinah seveda da za proizvajalca še kako pozna,« poudarja Cosma. Po njegovih besedah marketi občasno znižajo ceno določenih živilskih izdelkov, po drugi strani pa druga živila podražijo, tako da je zanj skupni izračun vsekakor pozitiven. Zaradi tega je odbornik prepričan, da je najbolje kupovati krajevne proizvode, še

toliko bolje pa je nakup opraviti neposredno pri kmetih in proizvajalcih.

Za mesečne analize cen se popisovalci zavoda Istat odpravljajo tudi v trgovine izven Gorice, saj v mestu enostavno ne prodajajo več nekaterih proizvodov; v glavnem to velja za belo tehniko in tehnološke aparature. Cen teh proizvodov tako preverjajo tudi v Ikei, v trgovini SME v Gradišču in še v nekaterih trgovinah v raznih krajih pokrajine. (dr)

GORICA - V komaj odprtem emporiju solidarnosti

Pričakujejo 800 družin

Danes prvi dan brezplačnega nakupovanja živilskih in drugih izdelkov

V Ulici Faiati v Gorici so v nedeljo slovesno odprli emporij solidarnosti, v katerem bodo danes začeli brezplačno razdeljevati živilske in druge izdelke družinam, ki so v socialni stiski. Včeraj so prostovoljci iz zadruge Ginestra izdajali kartice, s katerimi bo možno »nakupovanje« v emporiju. Med včerajšnjim dopoldnevom so razdelili dvajset izkaznic, drugih dvajset so jih izdali prejšnji teden, v prihodnjih dneh pa se bo razdeljevanje nadaljevalo, tako da bo emporij začel delovati postopoma.

»Predvidevamo, da bo emporij obiskovalo okrog 800 družin,« pojasnjuje Chiara Bertolini, ki kot prostovoljka sodeluje pri projektu. Po njenih besedah bodo kartice za vstop v emporij lahko dobili izključno družine in posamezniki, ki se bodo zglasili pri pristojnih socialnih službah. Tako bo namreč zagotovljeno, da bodo emporij obiskovale izključno osebe, ki pomoč res potrebujejo. Doslej se je namreč dogajalo, da so pakete živilskih izdelkov, ki so jih delili Karitas in druge človekoljubne ustanove, prejeli tudi posamezniki, ki so se pretvarjali, da so revni, v resnici pa bi si hrano brez večjih težav kupili v marketu.

V emporiju solidarnosti bodo vedno na voljo moka, sladkor, pašta, riž, mleko in olje; drugi izdelki bodo na voljo glede na to, kar bodo dobili od zadruge Cop Nordest in od raznih drugih trgovin, ki sodelujejo pri pobudi. (dr)

Police emporija solidarnosti

BUMBACA

RONKE - Lista CittàComune Kandidirajo Volpata in iščejo zaveznike

55-letni županski kandidat je občinski svetnik v Tržiču

Občanska lista CittàComune so bo na bližajočih se upravnih volitvah v Ronkah predstavila s svojim kandidatom. Za župana bodo občanom predlagali 55-letnega arhitekta Maurizia Volpata, ki je trenutno občinski svetnik v Tržiču. Lista CittàComune, ki je nastala s ciljem združitve storitev med občinami Ronke, Tržič in Štarančan, je leta 2006 že kandidirala Volpata za tržičkega župana. Arhitektovo kandidaturu v Ronkah so že podprli občinski svetnik Občanov Umberto Miniussi, pokrajinski svetnik občanov Luciano Migliorini in odvetnica Monica Laurenti.

Volpato bo v Tržiču podprl Luigijsa Blasiga, ki je kandidat gibanja CambiAmo Monfalcone, v Ronkah pa lista CittàComune, kateri se je že približalo kar nekaj občanov, išče možne zaveznike. »Prišel je čas, da premostimo stagnacijo in negibnost ter omogočimo Ronkam, da se razvijejo. Občina bo z racionalizacijo lahko imela na razpolago več sredstev za investicije v učinkovitost, red in storitve,« so prepričani predstavniki liste CittàComune.

Medtem ko Stranka komunistične prenovne ni še dokončno odločila, ali bo na prihodnjih upravnih volitvah v Ronkah podprla kandidata Demokratske stranke, je Italija vrednot že napovedala, da Roberta Fontanota ne namerava podpreti. Di Pietrova stranka bo na ronških volitvah nastopila samostojno, imena svojega kandidata pa doslej še ni razkrila. Demokratska stranka bo v soboto, 26. marca, ob 11. uri v dvorani ronškega občinskega sveta predstavila vse svoje kandidate za občinske in pokrajinske volitve.

TRŽIČ - Volitve

Luigi Blasig spet kandidat

Na majskih upravnih volitvah v Tržiču se bo pomerilo pet županskih kandidatov. Po Silvii Altran (Demokratska stranka, Stranka komunistične prenovne, Socialisti in Italija vrednot), Anni Marii Cisint (Severna liga, Ljudstvo svobode, Upokojenci, Lista Tricolore, Obiettivo Monfalcone), Giovanniju Iaconu (Levica ekologija in svoboda) in Alessandru Perroneju (Komunistični antikapitalistični blok) je za mesto župana uradno kandidiral tudi Luigi Blasig, ki ga podpirata desnosredinski občanski listi CambiAmo Monfalcone in CittàComune. Blasig je kot predstavil Socialistične stranke že zasedal župansko mesto med leti 1979 in 1983, leta 2001 pa je bil županski kandidat gibanja Insieme per Monfalcone. Takrat je prejel 18 odstotkov glasov.

O kandidaturi bivšega župana Blasiga je tekla beseda že nekaj časa, v prejšnjih dneh pa je padla dokončna odločitev. Listi CambiAmo Monfalcone in CittàComune bosta svojega kandidata predstavili javnosti v soboto, 26. marca, ob 11. uri. Srečanje bo potekalo na sedežu študijskega centra De Gasperi v Ulici Del Rosario v Tržiču, ki bo med volilno kampanjo tudi operativni sedež liste CambiAmo Monfalcone. Predstavniki tega gibanja so bivši deželni odbornik Gianpiero Fasola, bivši podtajnik Luciano Rebulli, podjetnik Alessandro Vescovini ter arhitekt in županski kandidat v Ronkah Maurizio Volpato. »Obračamo se na tiste občane, ki ljubijo naše mesto bolj kot svojo politično kariero in so se pripravljene boriti za svoja prepričanja,« je povedal županski kandidat Luigi Blasig.

GORICA - Lesna industrija

Sektor v krizi

V zadnjih dveh letih izgubili 189 delovnih mest

Hlodi za predelavo

V zadnjih dveh letih sta lesna industrija in pohištveni sektor v goriški pokrajini izgubila 189 delovnih mest. O hudi krizi, v katero sta ti dve panogi zabredli na Goriškem, je tekla beseda na omizju, ki je potekalo prejšnji teden na pobudo deželne odbornice Furlanije-Juljske krajine Angele Brandi. Krizno stanje lesnega sektorja, ki so ga že razglasili lani in ki bi se moralo zaključiti prvega aprila, bodo zato na pobudo deželne odbornice podaljšali do 31. decembra 2012.

Med sestankom je tekla beseda tudi o socialnih blažicah in podaljšanju dopolnilne blagajne za delavce nekaterih podjetij ki delujejo na Goriškem, pri Pordenonu in v videmski pokrajini. Do dopolnilne blagajne po zakonski izjemi bo imelo pravico do 84 delavcev tovarne Carraro Drive Tech v Stražcah (od 14. marca do 13. julija 2011), 25 delavcev zadruge San Giorgio iz kraja San Giorgio della Richinvelda v pokrajini Pordenon (od 22. marca do 21. julija) ter 16 uslužbencev hotela La di Moret iz Vidma (od 4. marca do 31. maja).

GORICA - Voda

Višje tarife, visoka kakovost

Voda iz goriški pip je kakovostna, a vse dražja. Na podlagi podatkov, ki jih je združenje Cittadinanzattiva objavilo ob včerajšnjem mednarodnem dnevu voda, je v goriški pokrajini v zadnjih letih prišlo do občutnega poviška tarif. V deželi Furlaniji-Juljski krajini se je pitna voda podražila za povprečno 7,6 odstotkov, medtem ko je bil na državni ravni povisek 6,7 odstotni. Najbolj se je cena pitne vode dvignila v videmski pokrajini (+25,8 odstotkov), v Trstu in Pordenonu je ostala tarifa nespremenjena, v Gorici pa je narasla za 6,7 odstotkov. Podatki se nanašajo na leto 2009, zbral pa jih observatorij za cene in tarife združenja Cittadinanzattiva. Pred dvema letoma je voda iz pipe v Trstu stala 236 evrov, v Gorici 206 evrov, Pordenonu 131 evrov in v Vidmu 166 evrov. Znesek so izračunali na podlagi potreb tričlanske družine, ki letno porabi 192 kubnih metrov vode. »Tarife za vodo so se v zadnjih časih podražila po vsej Italiji, posod, kjer so vodni ciklus privatizirali, pa so bili poviški znatno višji,« poudarja podtajnik združenja Cittadinanzattiva Antonio Gaudioso, ki je prepričan, da mora oskrba s pitno vodo ostati v javnih rokah.

Iz podjetja Irisacqua glede podražitve tarif pojasnjuje, da je do njih prišlo na podlagi zakonskih določil. Zakonodajca, ki urejuje oskrbo s pitno vodo, namreč predvideva občasne poviške tarif (lani se je voda podražila za pet odstotkov), s katerimi pa družba Irisacqua pridobiva svež kapital za naložbe v obnavljanje in vzdrževanje vodovodnega omrežja. Za prebivalce goriške pokrajine je tako povišek tarif lahko razlog hudovanja, to pa nikakor ne velja za kakovost pitne vode. Analize, ki jih redno opravljajo, dokazujejo, da je pitna voda na Goriškem neoporečna. Na podlagi mineralov, ki jih vsebuje, in zaradi njene čistosti je voda iz pipe boljša od številnih mineralnih vod, od katerih je seveda tudi neprimerljivo cenejša. Da bi spodbudili pitje vode iz pipe, so lani na goriški občini pripravili zgibanko. Na njej so opozorili, da tričlanska družina, ki na dan popije dve steklenici mineralne vode, na leto potrosi okrog tristo evrov. Ista količina vode iz pipe - nekaj več kot tisoč litrov - pa stane le 70 centov. (dr)

GORICA - Na sedežu SKGZ srečanje o problematiki slovenskega šolstva

Krajši pouk za večjo privlačnost slovenskih šol

Poudarjena potreba po izboljšanju kontinuitete med stopnjami tudi s testi za dijake

S ponedeljkovega srečanja

BUMBACA

Skrajšanje obsega pouka, a z ohranjanjem kakovosti. To je eden izmed predlogov za povečanje privlačnosti slovenskih šol, o katerih je tekla beseda na ponedeljkovem srečanju na sedežu Slovenske kulturno gospodarske zveze v Gorici, kjer so se sestali ravnateljice goriških šol s slovenskim učnim jezikom Mihaela Pirih, Sonja Klanjšček in Elizabeta Kovic, goriška predsednika SKGZ in SSO Livio Semolič in Walter Bandelj, tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič ter odgovorna za šolstvo pri SKGZ Kristina Knez.

Podoben sestanek je že potekal novembra, tokrat pa so sogovorniki pri razpravi o odprtih vprašanjih, ki se tičejo slovenskega šolstva na Goriškem, lahko izhajali iz podatkov o vpisih na slovenske šole vseh stopenj. »Osredotočili smo se predvsem na prehod z nižje srednje šole na višjo, kjer smo zabeležili dva podatka. Prvi je, da imamo na letos na vseh višješolskih smereh ustrezno število vpisanih v prvi razred, kar je pozitivno, drugi pa je osip. Prehod učencev s slovenske nižje srednje šole na italijansko višjo srednjo šolo je v določeni meri fiziološki pojav, treba pa je skrbeti za to, da ga omejimo,« je povedal Semolič in nadaljeval: »Tudi tokrat so se nekateri tretješolci odločili za nadaljevanje študija na italijanskih šolah zato, ker so le-te ponujale smeri, ki jih na našem višješolskem polu nimamo, skupina učencev pa je izbrala italijansko višješolsko smer kljub temu, da obstaja v Gorici tudi slovenska "različica". Pri vsem tem vsekakor ne moremo mimo dejstva, da obiskuje slovenske šole vedno več otrok, ki so iz italijanskih ali mešanih družin in jemljejo zato prehod na italijansko višjo srednjo šolo kot nekaj povsem naravnega.«

Kako torej povečati privlačnost slovenskih šol? Ob možni širitvi oz. spreminjanju slovenske višješolske ponudbe so udeleženci ponedeljkovega sestanka razpravljali tudi o reševanju problema obremenitve slovenskih dijakov, ki se je po uvedbi 60-minutnih učnih ur še zaostril. Na to vprašanje, ki je povezano s specifikom slovenske šole, so senatorka Tamara Blažina ter predstavniki SKGZ in SSO opozorili tudi ministrico za šolstvo Mariostello Gelmini, s katero so se srečali v prejšnjih mesecih. »Slovenski dijaki so s tega vidika bolj obremenjeni od italijanskih vrstnikov, ki nimajo pouka slovenščine. Skušali bomo poiskati pot, da bi to obremenitev zmanjšali, seveda ob ohranitvi kakovosti,« je povedala Mihaela Pirih. Ena izmed možnosti, ki so jo v ponedeljek vzeli v poštev, je ukinitve drugega tujega jezika, predlog pa je treba poglobljeno oceniti.

Središčna tema ponedeljkovega srečanja je bila tudi kontinuiteta med posameznimi šolskimi stopnjami. Temelji sodelovanja med vrstci, osnovnimi šolami in nižjima srednjima šolama so - tudi po zaslugi večstopenjske ureditve - že postavljeni, nekoliko bolj pomanjkljivo pa je sodelovanje med nižjima srednjima šolama in višješolskimi zavodi s slovenskim učnim jezikom. »Kontinuiteta med nižjo in višjo šolo je še toliko bolj

pomembna danes, ko traja obvezno šolanje deset let in torej zaobjema tudi brenj višje šole. V tem okviru bi lahko profesorji nižjih in višjih srednjih šol skupaj pripravili vstopne teste za preverjanje osnovnega znanja dijakov prvih razredov višje srednje šole. Nižješolski profesorji bi preko soočanja z višješolskimi lahko bolje spoznali, katere so zahteve višjih šol, višješolski profesorji pa bi lažje razumeli, kaj lahko pričakujejo od dija-

kov in od katere točke lahko nadaljujejo,« je povedala Pirihova.

Sogovorniki so izrazili zadovoljstvo nad zagotovili šolskega ministrstva, da v prihodnjem šolskem letu na slovenskih vrtcih in šolah ne bo prišlo do krčenja števila učnega osebja, Semolič pa je omenil tudi zakonski predlog o slovenskem šolstvu, ki ga je pripravila senatorka Tamara Blažina. »Ne glede na to, kdaj bo sprejet, je le-ta že danes dragocena os-

nova, ki jo lahko uporabljamo pri odnosu do javnih ustanov,« je ocenil Semolič. Bandelj je poudaril, da je razmišljanje in soočanje o posodobitvi slovenskega šolstva zelo pomembna. »Razpravljali smo o številnih vprašanjih, v druge pa se bomo poglobili na prihodnjih srečanjih,« je povedal Bandelj ter izpostavil tudi potrebo po izboljšanju komunikacije in sodelovanja med starši in šolami. (Ale)

TRŽIČ - V ladjedelnici Fincantieri za las ni prišlo do nesreče

Skok mu je rešil življenje

Delavec je stal na delovnem odru, v katerega je trčil žerjav - Sindikati opozarjajo na nespoštovanje varnostnih predpisov v zaključni fazi gradnje ladij

TRŽIČ - Kriza Dopolnilna blagajna brez denarja

V dopolnilni blagajni so že tri mesece, doslej pa niso videli niti evra. Okrog 60 delavcev treh podizvajalskih podjetij, ki sodelujejo z ladjedelnico družbo Fincantieri, so zato potrkali na vrata goriškega sedeža zavoda INPS, kjer so zahtevali pojasnila in izplačilo prispevkov. Delavci, ki se jim obdobje dopolnilne blagajne izteka, pa so na zavodu dobili slabe novice.

Problem delavcev prvega podjetja je v tem, da delodajalec ni vnaprej plačal dopolnilne blagajne. »V teh primerih zakon določa, da mora denar priskrbeti zavod INPS, kjer pa so nam pojasnili, da nimajo denarja. Edina možnost bi bila ta, da bi delavci sprožili stečajni postopek za podjetje, to pa bi pomenilo izgubo službe,« so povedali delavci, ki so se v ponedeljek srečali na sedežu sindikata kovinarjev Fiom. 36 delavcev sicer nima zagotovilo o tem, da jih bo po 28. marcu ponovno čakala služba, zato se med njimi širi strah, da jih nameravajo odpustiti.

Drugo podjetje, ki tako kot prvo ni imelo denarja za plačilo dopolnilne blagajne, pa je po navajanju delavcev podpisalo prošnjo in jo odposlalo zavodu INPS, slednji pa je ni še ocenil. »V dopolnilni blagajni smo izmenično že od polovice januarja, denarja pa nismo še prejeli,« so povedali delavci, ki tvegajo, da jih bodo dokončno odslovili. »naše podjetje je specializirano na protipožarnem področju. Lani pa je v tržiško ladjedelnico vstopilo rusko podjetje, ki nas je pokončalo. Le kako bi moglo biti drugače, ko plačujejo svoje delavce 3,5 evra na uro?« opozarjajo potrti delavci.

V tržiški ladjedelnici Fincantieri včeraj popoldne za las ni prišlo do hude nesreče, potem ko je pred manj kot enim mesecem v obratu izgubil življenje mladi delavec iz Bangladeša Ismail Mia. V enem izmed dokov ladjedelnice je med včerajšnjim dopoldnevom žerjav oplazila delovni oder, ki so ga delavci pritrdili na ladijski bok. Sindikalni predstavniki so pojasnili, da so delavci zunanega podjetja zaprosili osebje družbe Fincantieri za dovoljenje za namestitve premičnega delovnega odra, ki bi jim služil za obdelovanje ladijskega boka. Kmalu zatem so premični oder postavili k ladji; ko se je nahajal na približno petnajstih metrih višine, je vanj trčil žerjav, s katerim so opravljali drug del proizvodnega procesa. Delavec zunanjega podjetja, ki je takrat stal na premičnem odru, je izgubil ravnotežje in skoraj padel vznak, k sreči pa mu je nato uspelo skočiti na krov ladje. Med skokom s premičnega odra na krov se je lažje poškodoval, seveda pa bi bile posledice nesreče veliko hujše, če bi padel z odra na petnajstih metrih višine.

Po dogodku so predstavniki enotnega sindikalnega predstavništva FIM,

FIOM in UILM takoj zaprosili za srečanje z vodstvom družbe Fincantieri. Zastopniki ladjedelnice so po besedah sindikalistov krivdo za dogodek naprtli delavcem, ki naj ne bi upoštevali varnostnega protokola, poleg tega pa so zagotovili, da bodo ažurirali postopke za uporabo žerjavov.

Predstavniki enotnega sindikalnega predstavništva so v preteklosti že večkrat opozorili, da je organizacija proizvodnega procesa v ladjedelnici Fincantieri zelo pomanjkljiva. To še posebej velja za zaključno fazo gradnje ladij in za njihovo opremljanje, ko so v ladjedelnici na delu številna zunanja podjetja. »V zaključnem delu proizvodnega procesa v ladjedelnici nihče ne spoštuje urnikov, ki jih predvidevajo delovne pogodbe, in najenostavnejših varnostnih predpisov,« poudarjajo sindikalisti in opozarjajo, da ni treba pripravljati novih protokolov o varnosti, dovolj bi bilo spoštovati že obstoječe varnostne predpise. »Ladjedelnica obratuje že preko sto let, zato se sprašujemo, kdaj bo končno zagotovljena varnost delavcev,« poudarjajo sindikalni predstavniki.

Ladjedelnica Fincantieri

ALTRAN

Krpanje lukenj na cesti pred cerkvijo sv. Ignacija BUMBACA

GORICA - Na Travniku

Že spet krpaajo luknjasto cesto

Delavci občinske cestarske službe so se včeraj lotili krpanja luknjaste ceste pred cerkvijo sv. Ignacija na Travniku, ki je postala nevarna za avtomobile in še zlasti za kolesarje in motocikliste. Po zadnjem deževju so se številne kamnite ploščice odlepile od svoje podlage, nekaj časa so predstavljale oviro sredi cestišča, nato pa so jih premaknili k robu ceste. Med včerajšnjim dopoldnevom so delavci najbolj poškodovan predel ceste odkopali in posuli gramoz za novo podlago, nad katero bodo ponovno položili podolgovate kamnite ploščice. Ravno oblika ploščic je glavni krivec za težave, do katerih prihaja na Travniku. Kamnite plošče so namreč zelo dolge, ko se zaradi dežja podlaga pod njimi zmehta, pa se ob prehodu avtomobilov začinjajo premikati, dokler ne »skočijo« iz svojega ležišča.

Kot smo poročali prejšnji teden, se na goriški občini jasno zavedajo, da je oblika kock glavni krivec za težave. Za sanacijo nastale situacije bi bil zato potreben korenit prenovitveni poseg, o katerem pa na občini zaenkrat ne razmišljajo. (dr)

UNIVERZA - Larem V Gorici krepijo raziskovalne dejavnosti

Devet raziskovalnih projektov ter redno prirejanje izobraževalnih posvetov in seminarjev, ki so bili namenjeni študentom in izvedencem. To je obračun štiriletnega delovanja raziskovalnega laboratorija za ekonomijo in menadžerstvo Videmske univerze s sedežem v Gorici. Laboratorij, ki bo na podlagi reorganizacije univerzitetnih oddelkov po novem deloval kot strukturiran raziskovalni center, se bo v prihodnje po besedah koordinatorske Luce Brusatija še okrepil.

»Laboratorij Larem je sogovornik teritorija na področjih gospodarstva in vodenja, ki bo lahko ustvaril nove razvojne priložnosti za goriški sedež Videmske univerze,« je povedal Brusati na včerajšnjem srečanju, kjer so predstavili dosedanje delovanje ustanove. Dejstvo, da je vodstvo univerze sklenilo, da bo Larem postal raziskovalni center oddelka za ekonomske in statistične vede, je po mnenju vodje goriškega sedeža Videmske univerze Maura Pascolinija pozitivno znamenje. »Tako je vodstvo pokazalo, da namerava vlagati v Gorico. Ob infrastrukturah želi investirati tudi v osebe, ki skrbijo za didaktične in raziskovalne dejavnosti, povezane s potrebami teritorija,« je poudaril Pascolini. Po njegovem mnenju bodo isto reorganizacijo dočakali tudi drugi laboratoriji, ki delujejo v okviru univerzitetnih smeri Dams in Stiki z javnostmi Videmske univerze. Zadovoljstvo je izrazil tudi predsednik goriškega univerzitetnega konzorcija Rodolfo Ziberna, ki je izpostavil »daljnovidnost profesorjev, ki od leta 2006 verjamejo v pomen laboratorija Larem.«

NOGOMET - Boštjan Cesar bo proti »azzurrom« igral z zaščitno masko

»Italijani nas gotovo ne bodo podcenili«

Slovenska nogometna reprezentanca bo v petek igrala eno uglednejših in pomembnejših tekem v kvalifikacijah za Euro 2012. Tekmec bo Italija, štirikratni svetovni prvak, v razprodanih Stožicah jo bodo izbranci Matjaža Keke skušali spraviti na kolena tudi s pomočjo Boštjana Cesarja, ki igra pri veronskem A-ligašu Chievo. Eden najpomembnejših v slovenski vrsti je pravster obrambe Cesar.

Nepopustljivi, robustni, predrzni (včasih še preveč) igralec in odlični organizator je prepričan, da slovenska vrsta lahko pokori četico Cesareja Prandellija, ki ima v izboru številne napadalce. Pravi pa, da bo dvoboj težak.

»Vemo, da igramo proti eni najboljših ekip na svetu. Vemo tudi, da bodo proti nam igrali vrhunski napalci, ne glede na to, da mogoče navzven nimajo velikega zvezdnika. A imajo širok izbor igralcev. Vem, da je Giampaolo Pazzini zelo vroč, njega pričakujem v prvi postavi, kdo bo ob njem, ne vem. Ampak to bo boj vseh 90 minut,« pred tekmo z »azzurri« pravi branilec Chieva, ki je bil zaradi zloma nosu celo pod vprašajem za petkovo tekmo.

Toda poveljnik slovenske obrambe bo (tudi po besedah reprezentančnega zdravnika Matjaža Vogrina) stisnil zobe in selektorju Keku močno olajšal delo pri izbiri osrednjega branilca, enega ključnih igralcev v tej selekciji. Pa čeprav bo igral z masko in to v barvah svojega kluba Chieva in slovenske vrste.

»To je bila moja želja. Ustvarili smo jo in jo nosim s ponosom. Masko sem že enkrat nosil v Dinamu iz Zagreba, toda moraš se pač navaditi nanjo.

Je majhna ovira, ampak se jo bo dalo nositi,« je o »hendikepu« povedal Cesar.

Ta se tekem z Italijo še kako rad spomni. Ne nazadnje je v Celju leta 2004 v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo 2006 z glavo zabil edini gol na tekmi: »Lepo se je spomniti tega, kot da bi bilo včeraj. Ampak gremo naprej in verjamem, da lahko tudi tokrat naredimo lep rezultat.«

Takrat je imela Italija v svojih vrstah številne zvezdnike, ki so izvrstni mundial v Nemčiji tudi osvojili, na čelu s šefom obrambe Fabiem Cannavarom. Današnja podoba italijanske reprezentance je povsem drugačna.

Vrata še brani Gianluigi Buffon, v zvezni vrsti sicer trenutno manjka »umazani« Daniele de Rossi, v napadu pa so ob Antoniu Cassanu spodobni napalci. Zelo dobra ekipa, a brez na videz strahospoštovanja vrednega posameznika.

»Italijani so ves čas imeli zvezdnike. Zdaj prihajajo mlajši, ampak so vsi vrhunski igralci. Vsi igrajo vidne vloge v svojih klubih. Selektor je gotovo poklical najboljše. Gotovo se bomo morali dobro pripraviti, saj imajo odlično ekipo. Mogoče ne poimensko ampak ...« meni Cesar.

Nekdanji branilec Olimpije, zagrebškega Dinama, Marseilla, Grenobla in West Bromwich Albiona je vseeno optimist: »Po imenih so bili leta 2004 Italijani boljši kot zdaj, pozneje tudi svetovni prvaki. Takrat so bili vrhunski, toda smo jih premagali. Zakaj jih potem ne bi še zdaj? Je pa res, da nas gotovo ne bodo podcenili. Pri njih vsak ve, kaj dela. Če se brani 11 igralcev, se brani, če napadajo, pa napadajo. To imajo res dobro urejeno.«

Slovenija je z Italijo igrala petkrat. Dvakrat je izgubila, dvakrat zmagala, enkrat pa igrala neodločeno. Na domačih tleh proti »azzurrom« še ni klonila. (STA)

Boštjan Cesar na arhivskem posnetku s tekme svetovnega prvenstva proti Angliji. Levo angleški napadalec Wayne Rooney

ANSA

NOGOMET - B-liga Za najmlajše Triestina za en evro

TRST - Vodstvo tržaške Triestine želi na nedeljsko tekmo proti Frosinoneju (začetek ob 15. uri) privabiti na stadion Rocco čim več mladih navijačev. Mlajši od 14 leta starosti si bodo lahko v spremstvu starejše osebe ogledali tekmo za simbolično ceno enega evra. Mladi nogometaši, ki igrajo pri tržaških mladinskih ekipah, si bodo lahko nedeljsko tekmo ogledali brezplačno. Starši in sorodniki, ki bodo spremljali najmlajše, pa bodo lahko kupili vstopnico za 7,50 evra za tribuno Pasinati. Vstopnice so na voljo v Ticket Point na korzu Italia v Dvd Island v drevoredu d'Annunzio.

POLETI V BILJAH

Birsa in Matavž za dobrodozne namene

PTUJ - Slovenska nogometna reprezentanta Valter Birsa in Tim Matavž sta s pomočjo Marka Potrča, predsednika nogometnega društva Bilje Petra Fabjana ter pobudnika akcije Matjaža Nemca predstavila program dobrodelnega nogometnega spektakla v Biljah pri Novi Gorici. Dobrodolni spektakel, ki ga prireja športno društvo Bilje skupaj z Nogometno zvezo Slovenije, Kobilarno Lipica in tremi dobrodelnimi društvi - Zveza prijateljev mladine Nova Gorica, Fundacija Vrabček upanja in Zavod UL -, bo 1. julija ob 19. uri v Biljah pri Novi Gorici. Povabilo je spre-

jel tudi predsednik vlade Borut Pahor.

Zbirali bodo sredstva za mlade, zbrana sredstva pa bodo namenili omenjenim trem dobrodelnim društvom.

Nogometna šola v Biljah, ki je namenjena otrokom od 6. do 18. leta starosti, nosi ime omenjenih slovenskih reprezentantov. Nogometna šola Valterja Birse in Tima Matavža bo postala ambasadorica fundacije Vrabček upanja, prostovoljne, neprofitne in nevladne organizacije, ki zbrana sredstva namenja izključno za nakup opreme in pripomočkov za oddelek invalidne mladine v Stari Gori.

NOGOMET - UEFA Michel Platini potrjen za predsednika

PARIZ - Michel Platini je bil včeraj na kongresu v Parizu znova izvoljen za predsednika Evropske nogometne zveze (Uefa). Francoz bo na čelu Uefe še naslednja štiri leta. Na zasedanju Uefe je nekdanji francoski reprezentant predstavil projekt, s katerim bi tudi nižjevrstne ekipe lahko nastopale v evropskih tekmovanjih. Predstavil je tudi finančni načrt proti velikanskim zapravljanjem nekaterih evropskih klubov, sedaj pa se želi spopasti še z nasiljem na nogometnih tekmah in s prirerjanjem izidov tekem, ki so v zadnjih časih vse bolj pogosti. Na pariškem kongresu je bil predsednik italijanske nogometne zveze Giancarlo Abete imenovan za podpredsednika evropske zveze, skupaj s Turkom Erzikom, Špancem Villarjem, Angležem Thompsonom in Ciprčanom Lefkaritisom.

BLATTER - Predsednik Mednarodne nogometne zveze (Fifa) Sepp Blatter je v Parizu napovedal, da bo naslednji mandat - če bo seveda junija spet izvoljen na čelo Fife - tudi njegov zadnji. Petinsemdesetletni Švicar se je še četrty zapored odločil za kandidaturu, njegov tekmelec v boju za predsedniški stolček pa bo na junijskih volitvah v Zürichu predsednik azijske zveze, Katarac Mohamed bin Hamman. Blatter je bil prvič izvoljen za predsednika leta 1998.

EVROLIGA - Izidi prvih četrtfinalnih tekem (druge bodo jutri): Olympiacos - Montepaschi Siena 89:41; Caja Laboral - Maccabi 76:70; Barcelona - Panathinaikos 83:82; Real Madrid - Valencia 71:65.

KOPITAR JUNAK - Los Angeles Kings so v ligi NHL gostili Calgary Flames in šele po izvajanju kazenskih strelav slavili zmago z 2:1. Junak srečanja je bil Hruščičan Anže Kopitar, ki je dosegel odločilni gol za zmago.

KOLESTARSTVO - Kolesar italijanskega moštva Lampre Alessandro Petacchi je zmagovalec druge etape dirke po Kataloniji. Oba slovenska kolesarja, Jani Brajkovič (RadioShack) in Jan Tratnik (Quickstep) sta v cilj prikolesarila z glavnino v času zmagovalca. Brajkovič je bil 48., Tratnik pa 150.

NBA - V ligi NBA sta slovenska igralca Beno Udrih in Saša Vujačić ostala praznih rok. Udrih je pri Chicagu izgubil (92:132). V 37 minutah je dosegel 13 točk, pet skokov in podaj ter dve ukradeni žogi. Saša Vujačić je z New Jerseyem klonil proti Indiani z 98:102; v 16 minutah je dosegel 14 točk. Andrea Bargnani in Danilo Gallinari pa sta se pomerila v medsebojnem dvoboju: boljši je bil Denver Gallinarija, ki je Toronto premagal s 123:90. (Bargnani v 28 minutah je dosegel 20 točk, 3 skoke, pridobljeno žogo in blokado; Gallinari 29 minut, 9 točk, 7 skokov, 2 podaji in blokado.)

B-LIGA - Zaostala tekma: Acoli - Vicenza 2:1.

KOLESTARSTVO - Slovenca v cilj z glavnino Petacchiju druga etapa dirke po Kataloniji

BANYOLES - Kolesar italijanskega moštva Lampre Alessandro Petacchi je zmagovalec druge etape dirke po Kataloniji. Tik za Italijanom sta ciljno črto prevozila Španec Joaquin Rojas (Movistar) in Portugalec Manuel Cardoso (RadioShack). Zmagovalca so morali določiti s fotofinišom. Latvijec Gatis Smukulis (HTC-Highroad) je ohranil rumeno majico vodilnega. Oba slovenska kolesarja, Jani Brajkovič (RadioShack) in Jan Tratnik (Quickstep) sta v cilj prikolesarila z glavnino v času zmagovalca. Brajkovič je bil 48., Tratnik pa 150. V času zmagovalca je sicer v cilj prikolesarilo kar 160 kolesarjev. Domačin Alberto Contador (Saxo bank), ki ga je španska kolesarska zveza oprostila dopiškimi obtožbami in lahko spet nastopa, je bil 22. Tokratno etapo je že takoj na začetku zaznamoval pobeg. Štirje ubežniki, Ruben Perez (Euskaltel-Euskadi), Jose Benitez (Andalucia-Caja Granada), David De La Cruz (Caja Rural) in Marek Rutkiewicz (CCC), so si zgradili zgradno vodstvo šestih minut, nista pa jih zaustavila niti dva rangirana vzpona.

Glavnina jih je ujela šele 25 km pred ciljem. Nato sta s posamičnim pobegom poskusila Aleksander Pliušin (Katjuša) in Giacomo Nizzolo (Leopard), vendar pa je bil njihov pobeg kratkega daha, saj ju je glavnina ujela tri kilometre pred koncem. Druga, dobrih 169 kilometrov dolga etapa (Santa Colome de Farnersa - Banyoles), je bila tako pisana na kožo sprinterjev, o zmagovalcu pa je odločil ciljni sprint, v katerem je po ogledu fotofiniša slavil Petacchi. Italijan, ki je ob začetku sezone trpel za napadom bronhialne astme, je prvo etapo končal na drugem mestu. Naslednja, tretja etapa, bo »kraljevska«, dolga 183,9 kilometrov s ciljnim vzponom v Andori.

OPROŠČEN - Danska protidopiška agencija je domačega kolesarja Philipa Nielsena oprala suma namerne zlorabe prepovedanih sredstev med lansko dirko po Mehiki. Predstavnik protidopiške organizacije Torben Jessen je dejal, da Nielsen ni vedel, da je govedina, ki jo je domnevno zaužil, okužena s klenbutarolom, zaradi tega pa naj bi bil pozitiven.

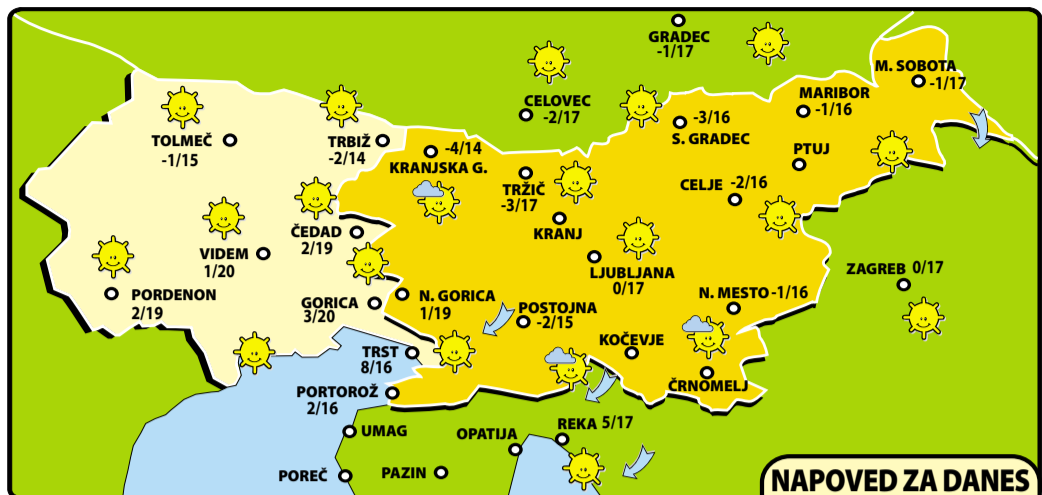
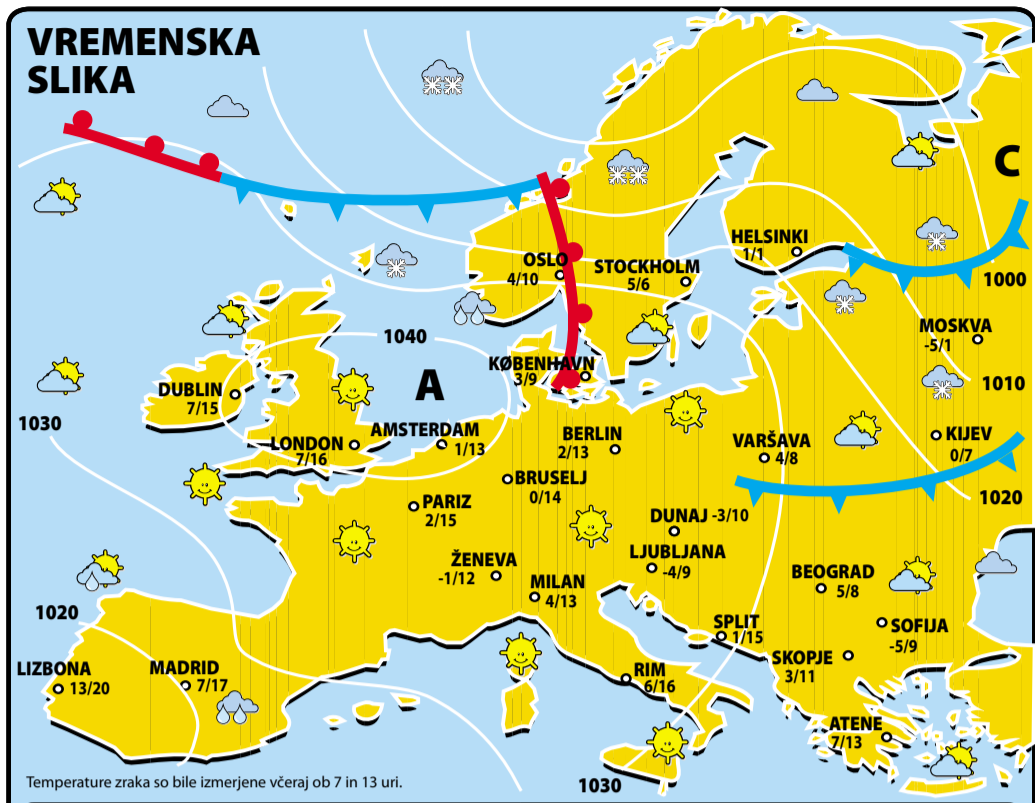
Anketa

www.primorski.eu

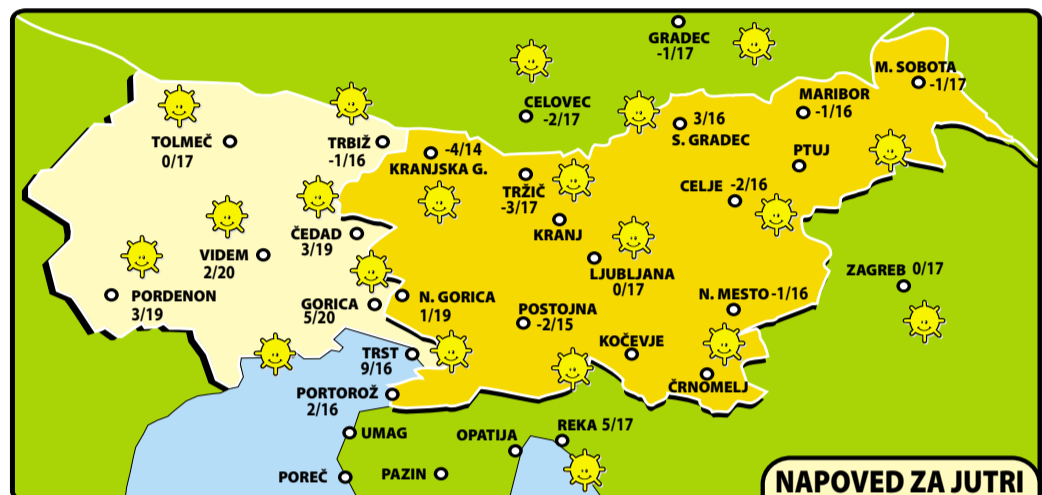
klikni in izrazi svoje mnenje

Kako se bo končala kvalifikacijska nogometna tekma za EP 2012 med Slovenijo in Italijo?

- ZMAGALA BO SLOVENIJA
- ZMAGALA BO ITALIJA
- REZULTAT BO NEODLOČEN

NAPOVED ZA DANES
 Jasno bo, pihali bodo šibki krajevni vetrovi. Po nižinah in v alpskih dolinah bo temperaturno kolebanje izrazito. Jasno bo. Najnižje jutranje temperature bodo od -4 do 1, ob morju okoli 4, najvišje dnevne od 13 do 19 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI
 Jasno bo, pihali bodo šibki krajevni vetrovi. Jutri bo jasno in toplo.

Obsežen anticiklon se iznad Atlantika širi proti osrednji Evropi in Italiji; danes in jutri bo segal od Velike Britanije do Sicilije in bo nad našo deželo zagotavljal lepo in stabilno vreme. Nad Evropo je obsežen anticiklon. S severovzhodnim vetrov doteka k nam suh in toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 6.03 in zahaja ob 18.21. Dolžina dneva 12.18

BIOPROGNOZA
 Vremenski vpliv bo ugoden in ob sončnem vremenu vzpodbuden.

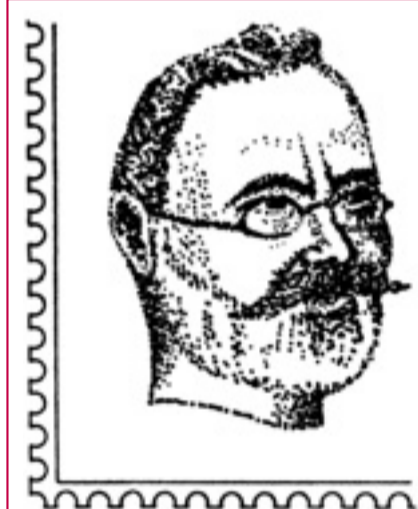
MORJE
 Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 9,1 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin/Na Zlebeh	400	Piancavallo	70
Vogel	120	Forni di Sopra	110
Kranjska Gora	30	Zoncolan	140
Krvavec	80	Trbiž	100
Cerkno	50	Osojščica	70
Rogla	50	Mokrine	45
Mariborsko Pohorje	30	Podkloster	170
Cvetta	220	Bad Kleinkirchheim	70

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.31 najnižje -38 cm, ob 12.49 najvišje 9 cm, ob 17.47 najvišje -9 cm, ob 18.45 najnižje -40 cm.
Jutri: ob 0.18 najvišje 32 cm, ob 7.29 najnižje -28 cm, ob 13.01 najvišje 9 cm, ob 19.24 najnižje -28 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Postiljon

Skoromati

Na pustni torek, 8. marca, sta filatelistični odsek in Ilirski Bistrici in kulturno društvo iz Podgrada poskrbela, da je bil na poštne uradu v Podgradu poseben poštni žig z dotiskano dopisnico posvečeno 30-letnici obnove pustne tradicije skoromatov.

Škoromati so skupno ime za številne pustne šeme na območju Brkinov. Nekoč je ta stari običaj (pohodi po vaseh, lov vaščanov, ples in domača zabava) trajal od božiča vse do pusta. Škoromati vedno nastopajo v skupinah, odeti so v kožuhe, namesto hlač imajo spodnjice z rdečim in modrim trakom, nogavice imajo v izrazito živih barvah, za pasom pa obešene kravje zvonce in kruguljčke. Na glavah nosijo koničasta pokrivala, ki so okrašena s številnimi papirnati cvetovi in dolgimi raznobarnimi trakovi.

V vsaki skupini nastopata tudi dva »škopita«, odeta v črna ogrinjala, ki sta po obrazih namazana s sajami. V rokah imata velike lesene klešče, s katerima lovita svoje žrtve, da jih nato pomazeta s sajami. (Slika 1)

Odkod izhaja običaj te pustne šeme

v Brkinih? V čedajskih arhivih najdemo v 14. In 15. stoletju izraz »scaramatte«. Beseda je nemškega izvora in znači mestne stražarje. Gre torej za masko nočnega stražarja s širokim črnim plaščem, ki je vzbujal spoštovanje in tudi strah. Ljudje v pokrajinah med Karnijo in Istro so lik moža postavili v pustnem času spremenili v pustno šemo, kot se to dogaja še danes s policaji in drugimi oblastni, kot je zapisal prof. Bogataj leta 1999 ob izidu poštne znamke o skoromatih.

Na pošti v Podgradu so ob tej priložnosti imeli filatelistično razstavo, ki jo je pripravil član društva Iztok Ljubič z naslovom Pustni liki na slovenskih znamkah 1996 – 1999.

Filatelistične pravljice

Filatelijo lahko razumemo v ožjem pomenu besede kot zbiranje in urejevanje poštne znamke in žigov, lahko pa jo razumemo v širšem smislu, da se izdaje poštne znamke lahko vežejo na najrazličnejše tematike našega vsakdanjega življenja. V tem smislu je treba razumeti tako imenovane tematske zbirke, ko filatelista s pomočjo znamk in poštne žigov prikaže določeno temo s področja zgodovine, zemljepisa, kulture, znanosti, osebnosti, sporta, mladine in še bi lahko naštevali.

Prav nekaj podobnega je prišlo na misel mladi tržaški vzgojiteljici Manueli Acquafresca. Odločila se je, da bo napisala nove pravljice za otroke in vanje vklju-

čila svet pošte in poštne znamke. Njene pravljice, ki še niso izšle v knjižni obliki, so pa na voljo na spletnih straneh (acquafrescamanuella@alice.it), so vzbudile veliko zanimanje pri otrocih. Svoje zgodbe Manuela pripoveduje otrokom po šolah in na prireditvah.

Tudi učenci Osnovne šole Frana Milčinskega s Katinare so ji sredi decembra prislunili v Poštne muzeju v Trstu, ko jim je pripovedovala pravljico O prvem božiču poštne znamke. Stil njene pripovedovanja je lahek in primeren za otroke. Zda razmišlja, da bi pravljice prevedli tudi v slovenščino. V njenih zgodbah vedno nastopajo znamke kot ključni element. Za primer naj navedemo zgodbo o Magični znamki.

Zli duhovi in čarovnice so nekoč preprečevali, da bi sporočila in pošta pristo potovali skozi začarani gozd. S tem so ohromili življenje v vsem kraljestvu. Zli duhovi pa so se bali belih zajčkov in so se jim izogibali. Na pošti so zato izdelali znamke z belimi zajčki in pošta s temi znamkami je spet pristo potovala po vsem kraljestvu.

Novosti v Italiji

Za mesec marec je italijanska poštna uprava napovedala pet izdaj poštne

znamk. Do zdaj so izšle tri serije: prva je posvečena pisatelju Antoniu Fogazzaru ob stoletnici rojstva, druga je blok z eno znamko posvečeno 150-letnici zedinjenja Italije in tretja je znamka posvečena ženskam ob letošnjem mednarodnem prazniku žena. Vinjeta prikazuje tri profile žensk s Kavkaza, iz Azije in Afrike.

V besedi Donna je črka »o« oblikovana kot globus z ženskim biološkim simbolom. Tekst na spremnem biltenu je napisala Ministrica za enake možnosti Mara Carfagna. (Slika 2)

Do konca meseca pa sta napovedani še dve seriji znamk: 25. marca bi morale iziti štiri znamke o znanih italijanskih sirih (gorgonzola, parmigiano reggiano, mozzarella di bufala in ragusano). Dva dni kasneje pa naj bi izšla znamka ob svetovnem dnevu gledališča.

Slovenske novitete

Slovenija bo 25. marca izdala drugo sklop svojih letošnjih znamk. V seriji Turizem bo na znamki prikazan motiv s Poti miru ob Soči. Gre za znano, zanimivo, umetniško izdelano in zaščiteno cerkvico na Javorci, ki so jo leta 1916, nedaleč od izvira Tolminke, zgradili vojaki Avstro-ogrske v spomin na padle sobojnike. (Slika 3)

Znamka posvečena srednjeveškemu samostanu bo prikazovala Valvasorjevo risbo kartuzijanskega samostana v Bistri pri Vrhniki. Od leta 1951 je v nekdanjem samostanu Tehnični muzej Slovenije. V seriji rednih znamk bo letos znamka namenjena vrhniške-

mu pirhu. To je posebno izdelan pirh, na katerem so podobe oblikovane s številnimi majhnimi luknjicami. V seriji Rastlinstvo bodo izdali tri znamke in blok s prikazom barjanskih rastlin (Ljubljansko barje). Nenapovedano pa bodo istega dne izdali tudi blok z znamko posvečeno 80-letnici Pihalnega orkestra KUD Pošte v Mariboru. Napovedana je tudi znamka ob 60-letnici podpisa Pariške pogodbe.

Srečanja in razstave

V Portorožu so 7. marca ob Slovenskem dnevu pomorstva imeli na pošti poseben spominski žig. Filatelistično društvo iz Pirana je izdalo spominsko ovojnico in osebno znamko s sliko ladje Slovenija in z napisom Splošna plovba.

V Ljubljani bo na Gospodarskem razstavišču od 25. do 27. marca 5. Mednarodni sejem zbirateljstva Collecta. Iz 12 držav se ga bo udeležilo več kot 120 zbirateljev. Predstavili in prodajali bodo predmete z vseh področij zbirateljstva, od znamk do kovancev, od razglednic do mineralov, od starih knjig do gramofonskih plošč itd.

V soboto, 26. marca, bodo v Idriji priredili filatelistično razstavo ob 500-letnici tamkajšnjega potresa. Svojo zbirko o potresih, ki je prešla mnogo visokih nagrad po vsem svetu, bo razstavljal tudi predsednik tržaškega kluba Košir Peter Suhadolc, ki bo tudi ob 12.30 v prostori razstave predaval o potresih.

I.T.

